

СВЕТОСЛАВ СЛАВЧЕВ

НЯМА ПЪТ ЗА „ХЕРКУЛАН“

Част 0 от „Вега-Орион“

chitanka.info

Връзката с Базата и друг път беше прекъсвала — случвало се бе често, но сега това стана някак особено.

Ферн, който тъкмо влизаше в командната кабина, усети, че станцията за миг или два забави хода си. За съвсем кратко време. Сякаш премина през пояс от невидим космически прах.

Но в този квадрант никой не бе чувал да е имало пояси от космически прах, още по-малко — невидими.

„Стабилизаторите! — помисли Ферн. — Пак са те, проклетите!“

В миналия рейс до Хекуба беше имал неприятности с два от стабилизаторите, затова първата му мисъл беше за тях.

Той вдигна очи и погледна левия край на пулта — там бяха малките изпъкнали екрани на настройките. Не, стабилизаторите сега бяха в ред. Значи трябваше да проверява дюзите. А ако истински мразеше нещо, то това бяха ядовете с дюзите и...

В същия миг големият стереоекран побесня. От дълбочината му изригна вулкан от сини искри, после закипяха черни и огненооранжеви вълни. Те като че се опитваха да прелеят извън пулта, но внезапно се усмириха, избледняха и настъпи сиво спокойствие.

Такова нещо не беше виждал. Кой знае какво ставаше в Базата! Винаги щеше да се намери някой да обърка връзките с контролните станции, после се чудеха какво да обясняват!

Жълтата зеница на Първия на пулта примигна — явно биоавтоматът се опитваше да оправи екрана, но не успяваше.

— Навигатор Ферн — каза зеницата, — връзката с Базата е прекъсната.

Ферн седна в креслото, протегна ръка и включи аварийния екран. С Базата можеше да става всичко, но някоя от съседните контролни станции по трасето все пак трябваше да се обади.

Не, това беше просто странно! Минаваха минута след минута — и нищо. Аварийният екран блестеше със своята равна седефеносива светлина. Като че всички по трасето Вега-Орион бяха измрели.

Ферн плъзна поглед по пулта. Не можеше да се каже, че се разтревожи особено, по-скоро беше изненадан и озадачен. Пултът беше в ред, само връзката липсваше.

— Първи! — каза Ферн, като се облегна в креслото. — Ти защо се умълча?

— Още проверявам — призна Първият и зеницата му примигна отново. — Трябва да ви съобщя допълнителна информация. Има неточност в ориентира.

— Какво? — не разбра Ферн. — Каква... неточност?

— Малка — поясни Първият и назова някакви стотни от ълови секунди.

Ферн се извърна и започна сега внимателно да оглежда пулта. Това вече беше сериозно, защото беше абсурдно. В зенита като ярка точка блестеше бета-Орион и трите помощни биоавтомата на станцията определяха курса по него. Неточност в ориентира, както го беше казал Първият, означаваше, че бета-Орион просто се е отместил. Гълъбовият гигант бета-Орион се е отместил!

Или биоавтоматите напълно се бяха побъркали.

Вече не можеше да се самозалъгва. Беше се случило нещо, за което нямаше обяснение, поне засега нищо не му идваше на ум. Но се беше случило. Веичко още изглеждаше спокойно, но опитът го беше научил — такова спокойствие криеше най-подлите изненади.

Не можеше да седи и да чака. Трябваше да се опита да подреди фактите.

Така. Първо беше забавянето на станцията. Само за миг, но автоматите го бяха отбелязали.

После беше прекъснала връзката — както с Базата, така и по трасето.

И като връх на всичко беше дошло онова с биоавтоматите. Защото гигантът бета-Орион не можеше да се мести, това поне беше по-ясно от всичко друго.

Какво беше общото?

Ферн стана от креслото и пристъпи до илюминатора. Фосфоресциращата бленда трепна и спокойно се разтвори.

Всичко му беше познато — кадифеночерният мрак, далечните метални светлини от куповете звезди, розовото сияние ниско долу на чудовищната мъглявина Ниобей. Трасето му беше известно, то беше трасето на неговата станция.

Но коварното чувство за опасност не намаля. Даже се засили.

Само ако можеше да се свърже с Базата! Но тя се беше загубила, изчезнала. Както и той за нея.

Изчезнал?

Тази мисъл го прикова за момент, после той бавно се обърна и огледа кабината. Какво значеше „изчезнал“? Беше тук, жив, на две крачки от пулта. Станцията се подчиняваше на всяко негово желание. Щеше да прекрати рейса и да нареди връщане в Базата.

А станцията наистина ли се подчиняваше?

Той се върна бързо пред пулта. Не седна на креслото, а така, изправен, се втренчи в зеницата на Първия и каза:

— Първи! Осигури отклонение в курса, посока Неогейя-две!

— Приех. Отклонение в курса, посока Неогейя-две! — отзова се веднага Първият.

Чу се как се включи лявата странична дюза и Ферн залитна от тласъка.

„Глупости! — помисли той. — Започнах да върша глупости!“

Станцията се подчиняваше. Значи наистина можеше да се върне, щом пожелае. Не беше изчезнал. И нямаше да изчезне...

...като Сендер от „Карион“.

Тревогата, която се беше стаила, изведнъж отново изплува. Преди малко повече от година меридианно време се беше изгубил „Карион“, нов товарен кораб от Базата. Отначало бяха тръгнали само слухове, че се търси изчезнал кораб, защото от Базата нямаше съобщение. Но наистина го търсеха и бавеха съобщението, защото никой не можеше да си представи, че обикновен кораб в обикновен рейс ще се изгуби, сякаш се е разтопил без следа.

„Карион“ изчезна необяснимо. И никой повече не чу нищо за Сендер. А и Ферн бързо забрави историята, защото никога не беше срещал този Сендер. И не бе се интересувал какво е станало после.

Трябваше да се върне в Базата. Веднага. Можеше после да изтърпи шегите на диспечерите, но все щеше да измисли нещо!

Реши го, но се забави малко — все още се колебаеше! — преди да даде нареждането си на Първия за промяна в курса...

Тогава и двамата — Ферн и Първият — забелязаха кораба.

Първият, разбира се, го видя по-напред — малко светло петънце в дълбочината на локатора — и събщи:

— Навигатор Ферн! Кораб в нашия обсег!

Ферн се взря в локатора. Кораб беше, в това нямаше съмнение.

— Избери паралелен курс! — заповяда той. И седна доволен в креслото. Ако не друго, поне сега от насрещния кораб щеше да научи

защо нямат връзка с Базата.

* * *

А след това задоволството се смени с недоумение.

Корабът вече се различаваше ясно на екрана. Беше много стар товарен кораб — толкова стар, че Ферн не беше виждал подобно чудо, само знаеше, че ги е имало. Такива кораби бяха летели до първите бази, после бяха дошли йонните серии. Те се бяха държали дълго, дори прекалено дълго, но в края на краищата бяха изживели времето си и ги бяха заменили. Кораб като този — с атомни отражатели, с тежка и отдавна ненужна лъчева броня — сигурно можеше да се намери някъде из старите подземни хангари на Неогея, но никому и през ум не би минало да го пусне в рейс. Просто не можеше да го пусне.

И все пак беше там, в кълбовидното поле на локатора. Ниско под тъмния силует пълзяха ивици от рубиново ярки числа — биоавтоматите даваха разстоянието, скоростта, времето на сближаване.

Само че Ферн не бързаше да го приближи.

Един кораб, който не трябваше да лети и за който той нищо не знаеше. Ако това там в локатора не беше мираж, значи беше някой от онези безследно изчезнали кораби, чиито имена минаваха от регистър в регистър само с няколко кратки данни: име и клас, кога са видени за последен път, какъв е екипажът.

Кораб призрак.

Не, нямаше защо да приближава. Поне дотогава, докато не му се изяснят някои неща. Можеше да го следва по курса, да изчака връзката с Базата и тогава да реши. Точно това трябваше да направи, разбира се.

Кораб призрак?

Значи онези слухове в Базата, които бе чул два или три пъти — те бяха верни. Някой някъде видял от изгубените кораби, екипажът бил изчезнал или измрял. И обяснения колкото искаш.

Ферн се облегна в креслото и вдигна очи.

— Е?

— Нямам връзка с радиопилота — каза Първият. — Разчетох името. „Херкулан“, клас В-4.

Това вече беше нещо.

— От коя база?

— Заличен от база Антей-2.

Антей-2? Такава база нямаше. Базите на Антей бяха преместени преди повече от сто и двадесет години меридианно време, много преди червеното слънце Антей да избухне и да погълне планетите си.

— Защо е заличен?

Първият се забави малко, но все пак отговори:

— Неявяване в базата. Изтекъл срок за живот на екипажа.

— Добре — каза Ферн.

Съвсем не беше добре. Там на локатора бавно приближаваше един невъзможно стар кораб, оцелял по чудо. С изтекъл срок на живот на екипажа, както хладно се бе изразил Първият. Един ковчег с мъртъвци.

За къде беше пътувал? Кой го бяха чакали? Онези, които се бяха надявали да го видят, бяха умирали, бяха умирали и децата, и внуците им, а спомените за изчезналите бяха оставали само като сенки в паметта на биоавтоматите. За да бъдат изтривани и оттам. Спомените също умират.

А може би на „Херкулан“ нямаше даже и останки от хора. Екипажът навярно го бе напуснал при някаква неизвестна опасност, беше потърсил спасение на някоя от дивите планети на Антей. И всички бяха загинали, очаквайки помощ до последните си часове.

Корабът приближаваше мълчаливо, ясно се различаваха вече пукнатините по единия от отражателите. И Ферн с неудоволствие разбираше, че все пак трябва да реши какво да прави. „Херкулан“ летеше по свой непознат път към още по-непозната цел, ако въобще имаше цел. Колко можеше да го следва със станцията? Щеше прекалено да се отклони от трасето.

Беше точно едно от онези отвратителни положения, които Ферн безкрайно мразеше. Като че някой беше подреждал нещата така, че да го постави в задънена улица. Да прекъсне връзката с Базата. Да измисли тази абсурдна история с отместването на бета-Орион и накрая да му поднесе един кораб, който по всички правила на навигацията просто не трябваше да съществува.

Не се страхуваше, от какво можеше да се страхува? „Херкулан“ беше една изоставена стара черупка. Щеше да отиде, да се опита да влезе — ако това още беше възможно! После щеше да мине по глухите

коридори до командната зала, да намери паметта на биоавтомата на пулта и да чуе какво е останало в нея. Нямаше никаква опасност, беше длъжен да го направи.

И не му се искаше. Дълбоко в него се надигаше нежеланието да бъде единствен свидетел на чуждото нещастие, да чуе онова, което се е разиграло преди десетки години в командната зала — виковете на отчаяние по коридорите, последните думи по каютите. Всеки инстинктивно се пази от нещастieto, то има странното свойство да бъде заразно.

Но той просто нямаше избор. Трябваше да отиде на „Херкулан“ и да разбере какво се е случило с него.

— Биоавтомат Първи! — каза Ферн.

— Слушам ви.

— Опитай още веднъж връзка с Базата! И ако не успееш, избери курс за скачване!

Той почака малко и се изправи. Още веднъж през съзнанието му мина една мисъл — че преди да види „Херкулан“ със станцията се бяха случили някои прекалено необичайни събития.

Но после тази мисъл изчезна.

* * *

Шлюзовата камера се отвори бавно, като че дълго се колеба. Тя беше ужасно стар модел и едно малко чудо бе, че въобще се отвори.

На черното небе ясно се изрязваше огромното метално тяло на „Херкулан“, виждаха се дългите назъбени драскотини по обшивката. Под командата на биоавтоматите станцията бе насочила светлините си към шлюза и Ферн, който се беше заловил за ръба, се опита да погледне вътре.

Беше сравнително малка камера. Стените и подът ѝ бяха покрити с дебел слой космически скреж — гладък, плътен, недокосван от човешки крак. Подобен скреж се наслагваше в стари изоставени помещения от изпаренията в корабите, проникващи през невидими пролуки — газове и прах, заледени от космическия студ. Скрежът тук заобляше всички издатини и в острата светлина на станцията блестеше

в синкави и жълти искри. По пода се източваха две дълги, сега почти изравнени вдлъбнатини.

Някога тази камера беше служила добре, сигурно я бяха смятали за достатъчно удобна. Малките космически всъдеходи се бяха плъзгали по ивиците, бяха излизали и се бяха връщали, някой ги беше посрещал, бяха носили вести и товари от отдавна забравените бази на Антей. Сега имаше само космически скреж, наслоявал се година след година. Скреж, нищо друго.

Ферн се залови здраво за ръба, почувствува го под тънките ръкавици на скафандъра, наведе шлема и напрегна мускулите си. Беше вече вътре. Включи двата прожектора на раменете на скафандъра и се огледа. От силната светлина камерата изглеждаше по-малка. Ходилата му потъваха в скрежа и отпечатваха грубите набраздени стъпки от ботушите му.

Той пристъпи няколко крачки, намери вдясно от вратата вътрешното табло за управление. Натисна клавишите и ако трябваше да признае пред себе си, почти желаше таблото да не работи. Тогава щеше да се върне в станцията и да следва „Херкулан“, докато намери някое друго, по-добро разрешение. Мъртвешката пустота наоколо и този всепроникващ скреж го потискаха.

Но механизмите бяха здрави и в кораба навярно беше останал някакъв запас от енергия. Външната врата на шлюза пак така бавно, на тласъци, се затвори. Потокът светлина от станцията секна, но прожекторите на скафандъра бяха достатъчни.

— Първи! — каза тихо Ферн в шлема си. — Виждаш ли добре?

— Достатъчно — потвърди гласът на Първия. Неговите шест очи, вградени в шлема и зад прожекторите на скафандъра следяха всичко. Освен тях в скафандъра бяха вложени уши, обоняние, сетива за радиация и магнитно поле. Ферн можеше да бъде спокоен, но по навик държеше ръка върху бластера, който висеше на гърдите му. Не смяташе, че нещо отгатык вътрешната врата го заплашва — просто това беше един полезен навик.

Вратата изчака няколко секунди и се отмести. От ръбовете ѝ се откъснаха малки облачета скреж, беззвучно се разпиляха и затрептяха като снежинки в конусите студена светлина. Зад вратата се откри сравнително широк входен коридор, който завиваше само след няколко крачки.

— Ако Базата се обади, ще ме свържеш веднага! — нареди Ферн. Той все още не беше загубил надежда.

— Разбирам — отзова се Първият. — Трябва да ви предупредя. Има неточност във времето.

Ферн се спря за миг, после сви устни.

— Престани! И разбери най-после какво ги е прихванало твоите автомати!

В момента съвсем не му беше до това да размисля какво може да значи неточност във времето: Щом като според Първия бета-Орион можеше да се мести по свое желание, нататък всичко друго беше вече възможно.

Той се огледа още веднъж и мина през вратата.

Зад завоя коридорът се разклоняваше. Вляво се простираха широки открити помещения, навярно приемни складове, разделени с високи метални прегради. От тях се спускаха извитите ръце на работи носачи, застинали в странни пози — там, където ги беше заварило спирането на енергията. Вдясно коридорът се разширяваше, в него се вливаха аварийни ескалатори в сложна плетеница. Някои от тях сигурно водеха към реакторите, други — към основните складове и каютите.

Светлините от скафандъра опипваха стените, засилваха се и се фокусираха сами върху по-далечните ескалатори. След мъртвилото на шлюзовата камера тези коридори изглеждаха на Ферн малко почовешки. Поне скреж нямаше. А не личаха и следи от бързо изнасяне на екипажа — онези дребни вещи, които хората забравят или изхвърлят, когато ги гони страхът.

Това беше странно. Корабът изглеждаше цял, ненаранен, незасегнат от някакво неочаквано бедствие. Екипажът го беше напуснал в пълен ред, без паника, като че непрестанно е вярвал, че скоро ще се върне. Ескалаторите бяха вървели и бяха спрели под нечия разумна команда. И всичко изглеждаше спокойно, макар и малко мрачно. Ферн имаше чувството, че някъде горе — в каютите или в командната зала — хората стоят и могат всеки миг да включат ескалаторите, за да слязат до складовете.

Разбира се, усещането беше измамно. Тук жив беше само той и само тази светлина, която Първият насочваше към по-далечните ъгли.

Ферн избра един от ескалаторите и се заизкачва по него. Такъв товарен кораб като „Херкулан“ не можеше да е устроен кой знае колко сложно. Някъде наблизко, в дълбочината, сигурно бяха основните складове, над тях — каютите за екипажа, а в най-защитеният сектор — залата за връзка.

Ескалаторът свърши пред тежка кръгла врата. Тя се отвори доста по-лесно и Ферн се намери в следващ шлюз. Не се учуди. При това тогавашно несъвършенство на изолацията всяка глътка въздух е била пестена.

Зад шлюза имаше нов, по-къс коридор. Той завършваше с друга тежка врата, подобна на първата. Встрани в стените тъмнееха квадратите на два нови входа.

Тези многобройни врати започнаха да му досаждат. Врата, коридор, отново врата, ескалатор... Как беше устроен този „Херкулан“?

Пристъпи отново и чу шума от стъпките си.

В първия миг не повярва. Замря така, както се готвеше да огледа една от вратите, превърнат целият в слух. Но Първият от станцията веднага се обади:

— Навигатор Ферн! Наличие на въздух!

И добави процентите, които вече беше изчислил.

Ферн изви глава и погледна индикаторните ивици на скафандъра си. Можеше да се диша. Можеше, ако човек нямаше какво друго да направи и ако беше изчерпал резервите си. Тези досадни шлюзове и врати в края на краищата си бяха вършили работата!

Зад тъмния квадрат навярно беше някоя от каютите. Би трябвало да е така, но нещо в квадрата-врата го смущаваше.

Светлините се плъзгаха по тъмната, ясно очертана врата, минаваха върху другата, която беше съвсем подобна, после — върху таблата касети за отваряне.

Не, едва ли бяха каюти. Шифърът на таблата беше далеч по-сложен. Ферн не можеше да си представи как бяха изглеждали каютите в такъв стар товарен кораб, но този шифър подсказваше, че оттатък има и нещо важно, което е трябвало да бъде добре защитено.

— Биоавтомат Първи! — повика Ферн. — Какво е това? Каюта за екипажа ли е?

Първият се забави — той прехвърляше в паметта си неизброими сведения за кораби и навигатори. Години, имена, бази, екипажи, злополуки и пак години и имена. Не, не можеше да помогне. Никога не бе запомнял вътрешното разпределение на някакъв клас отдавна забравени кораби от отдавна напусната база.

— Тогава виж това табло! — нареди Ферн. Фасетните очи от прожекторите се взряха в таблото.

— Изпълнено.

— Можеш ли да разчетеш шифъра за отваряне?

— Смятам, че мога — каза Първият. — Приближете се. Трябва да преценя положението на клавишите и степента на използването им!

Ферн направи две крачки.

— Препоръчвам четири комбинации — обади се Първият след късо мълчание. — Подредени са по степен на вероятност.

На втората комбинация тъмният квадрат врата започна да се отмества.

Ферн направи още една крачка, спря предпазливо на входа и се взря втръчено в онова, което се разкриваше в конусите светлина.

Не беше каюта. Не беше и склад. Дъното на малката зала беше заето от четири дълги метални цилиндъра, наредени един над друг. До всеки от тях в стената бе вграден малък екран. Три от екраните фосфоресцираха със слаба зеленикава светлина, четвъртият беше тъмен.

Ферн стоеше на входа, после инстинктивно направи движение назад.

Виждаше светлина. Значи корабът не беше мъртъв. Колкото и нищожна да беше тази светлина, тя означаваше, че в гъбините на реакторите бе останала енергия. Че имаше автомати, които я разпределяха и пренасяха. И че тези особени цилиндри бяха нещо много важно. Какво му напомняха те?

Фасетните очи в шлема и скафандъра му също разглеждаха залата, но Първият мълчеше. Ферн изчака няколко секунди и прекрачи входа.

Нищо не се случи.

Той бавно приближи цилиндрите. Вървеше предпазливо, с добре отмерени движения, сложил ръка на бластера на гърдите си. Корабът беше жив, а това вече беше заплаха.

Екраните бяха малки, с напукани от времето ъгли, но работеха. По трептящия като полярно сияние зелен фон пълзяха оранжеви и тъмносини ивици, преплитаха се и се раздалечаваха. Ферн ги загледа, после отмести очи към цилиндрите. Там вътре...

Там вътре имаше замразени хора.

Ферн пристъпи от крак на крак и отново се вторачи в екраните. Тези странни плетеници от линии следяха за живота на трима души. Хора, които бяха прекрачили повече от столетие. А той самият не знаеше какво да направи, защото отдавна никой в Базата не се занимаваше с анабиоза.

Може би и не трябваше нищо да прави. Щеше да огледа целия кораб и тогава да прецени. Само да се възстановеше връзката с Базата!

Кораб с трима замразени на борда! Трима навигатори, смятани за безследно изчезнали, сега се появяваха от небитието! Тези от Базата щяха да се побъркат, когато им го съобщеше! Разбира се, той не трябваше нищо да прави, нужно бе всичко да се запази така, както го бе намерил.

— Навигатор Ферн! — каза Първият в шлема му. — Наблизо има хора. Внимавайте!

— Разбира се, че има! — процеди Ферн. Той мислеше за замразените.

Обърна се да излезе от залата и застина.

Точно срещу него на няколко крачки пред входа стоеше един мъж с насочен към гърдите му бластер.

И пръстът му натискаше спусъка.

Спаси го това, че не помръдна. Стоеше, гледаше и в мислите му нямаше нищо. Просто чакаше ослепителната бяла светлина и болката. Даже съзнанието, че ще умре, още не беше станало съзнание.

Пръстът не слезе докрай. Бялата смъртоносна светлина се бавеше.

Минаха няколко безкрайни мига.

— Обърни се! — заповяда мъжът. Гласът му се чу ясно в шлема.

Ферн се обърна бавно, като механична кукла.

— Хвърли бластера в ъгъла!

Всяко непредпазливо движение щеше да е краят. Ферн разбираше това и съвсем ясно разбираше, че сега само от пълното подчинение зависи да живее.

Чу няколко стъпки — мъжът се отмести встрани. Ясно защо. Ако Ферн внезапно се опита да се извърти и да го улучи, нямаше да може, защото вече не знаеше къде е.

Но Ферн и не мислеше да опитва. Сега живееше, всяка нова секунда живееше, а после щеше да види. Даже не беше осмислил това, колко е невъзможно да има жив човек на кораба. Прие го като факт, защото там стоеше един мъж с бластер срещу гърдите му. Бластерът беше някакъв стар модел, но мъжът не беше привидение.

Ферн хвана с две ръце бластера си, вдигна го високо над главата и го захвърли в ъгъла. Металът издрънча и притихна. Ферн остана така, не сне ръцете си.

— Махни шлема си! — нареди мъжът. И пак се отмести. Той явно подозираше, че Ферн може да има и друго оръжие, и не желаше да рискува.

Ферн се поколеба само за части от секундата. Да свали шлема си? Но мъжът оттатък беше без шлем. Значи можеше да диша.

С една ръка Ферн откопча предпазителите, набра шифъра на рамото си и шлемът леко щракна в леглото си.

— Навигатор Ферн! — чу се тихият глас на Първия. — Свалянето на шлема е опасно за вас!

— Мълчи! — озъби се Ферн. — Когато трябваше...

Какво „когато трябваше“? Първият го беше предупредил навреме, че има хора, той сам си беше виновен!

Ферн вдигна шлема, въздухът от скафандъра излезе със свистене през страничните вентили.

Като че невидима ръка го хвана за гърлото. Опита се да преглътне, да поеме дъх, но не можа. Пред очите му заплува червено сияние. Още веднъж опита да поеме дъх...

„Значи така... се свършва...“

Това беше последната му мисъл, преди да изгуби съзнание.

* * *

Чувствуваше се като привързан за огромно махало. То се вдигаше високо, толкова високо, че слънцето изгаряше очите му през затворените клепачи и стомахът болезнено се свиваше. После махалото

се спускаше стремително надолу, засилваше се, оставяше го да се носи така, като безпомощна топка мускули, която всеки миг ще се разбие в земята. И отново политаше нагоре.

Мисъл нямаше, имаше само едно примитивно усещане, че е жив. Но постепенно заедно с болката и мъчителното прилошаване се появи и съзнанието, че тази болка е той, Ферн. И че трябва да се отърве от това ужасно люлеене.

Не бързаше да се събужда. Инстинктивно долавяше, че събуждането носи опасност. И че тази неизвестна опасност може да бъде много по-лоша от болката и стремглавото падане.

Мина време, ритъмът на махалото като че се забави. Като че то вече не се издигаше толкова високо, даваше му време да отдъхне и да събере сили.

Ферн с усилие отвори очи.

Нямаше слънце. Напротив, беше тъмно. Лежеше, вдясно от него едва-едва проблясваше синкавовиолетово петно. Скъперническата му светлина сякаш още повече сгъстяваше мрака наоколо.

Ферн с мъка съобрязваше. Лежеше, засега нищо не го заплашваше. Болката и прилошаването бяха само в него, не го люлееше никакво махало. И тази светлина не изглеждаше опасна.

Той бавно, много внимателно помръдна първо ръцете, после краката си. Движеше ги, не беше ранен. И беше без скафандър.

В съзнанието му отчетливо изскачаха картини от това, което се беше случило. Вратата на люка — когато влизаше в мъртвия кораб — и облачетата скреж под сноповете светлина. Застиналите ескалатори, мрежата от коридори. Залата с контейнерите за замразени хора. И невъзможната, абсурдна поява на онзи мъж с бластера.

Започва да го обзема неясно раздражение. Защо точно на него, Ферн, трябваше да се случи? Защо все с него? Другите навигатори летяха, отиваха и се връщаха, и едва намираха какво да докладват на диспечерите, а той...

„Спокойно! — помисли. — Спокойно!“ Знаеше, че раздражението с нищо няма да му помогне. Беше попаднал в мъртъв кораб, който неочаквано беше оживял. И трябваше да измисли как да излезе оттук. Всичко друго не беше важно.

Но какво беше това синкаво петно?

Зрението постепенно се беше изострило и сега Ферн, макар и с мъка, различаваше предметите около себе си. Петното беше квадрат — синкав малък екран. Лежеше върху обикновено легло — от леглата в космическите каюти. Беше старо, но удобно.

Протегна по-далеч ръка, опря се и се повдигна на лакът. Докъдето можеше да види, намираше се в малка, пестеливо направена каюта. Легло, плот в стената, врата. И този екран.

Някой се беше погрижил да го пренесе тук след като му беше взел скафандъра. Но не знаеше нито къде се намира, нито какви са намеренията на онзи, който го беше пренесъл. Беше безпомощен като новородено коте.

Ферн предпазливо спусна крак и докосна пода. Не се чуваше никакъв звук, тишината като че извираше от всеки предмет наоколо. Остана така минута или две, като обмисляше положението си. Засега нищо не го заплашваше. Малко му се виеше свят, но това беше от доста разреждения въздух. И все пак в каютата можеше да се диша. Не се знаеше какво може да се случи, ако се опита да отвори вратата. Оттатък можеше да бъде вакуумът, космическата пустота. А къде беше онзи мъж със стария бластер?

Можеше да се изправи. И да огледа каютата съвсем отблизо.

Ферн напрегна мускули и в този миг тишината изведнъж се пропука. Най-напред един неясен шум изпълни каютата, после глас:

— Слушате ли ме?

Като че беше гласът на онзи мъж и идваше от екрана, Ферн леко покашля.

— Да. Чувам ви.

— Кой сте вие?

— Ейлус Ферн, навигатор втори клас. База Неогейя-две.

Гласът замълча, след това каза неприязнено:

— Такава база няма. Кажете истината!

Ферн поклати глава.

— Вижте скафандъра, там е написано. И въобще кой сте вие?

Гласът не отговори, но явно се вслушваше от екрана.

Ферн разтърси рамене, попила ръцете и краката си. Беше здрав, но всички мускули и стави тежаха, движенията му бяха мудни, мислите лепнеха. Разрежданият въздух — това беше причината. Налягаше го сънливост, искаше му се отново да легне. Но вместо това

си наложи едно усилие, вдигна се от леглото и пипнешком започна да изследва своя затвор. Впрочем той още не знаеше дали е наистина затвор и какви са намеренията на онзи, който говореше с него.

Вратата беше обикновена, с шифър, който му изглеждаше лесен. Ако имаше сега помощта на Първия, навярно веднага би успял да излезе. Но не беше сигурен, че си струва.

— Къде се намира Неогей-две? — Гласът се появи изведнъж, пак така внезапно, както първия път.

— Не знам — вдигна рамене Ферн. — Ако знаех аз къде съм, бих могъл да обясня.

— А не знаете ли?

На Ферн се стори, че в гласа се появи една особена нотка. Като че онзи някак принудено се усмихна.

— Освен това, че корабът ви е „Херкулан“ и ме разпитвате като ваш пленник! Не ви ли е унизително?

— Ами вие защо влязохте? Никой не беше ви канил!

— Откъде да зная, че има някой жив? Корабът отдавна е заличен от базата ви. А и база нямате!

— Лъжете! — заяви убедено гласът.

Ферн се отпусна на леглото. Разговорът го уморяваше.

— Защо да лъжа? Базите на Антей не съществуват. Били са пренесени много... не знам даже кога!

Той се взря в екрана и каза зло:

— И вие не съществувате! Не може да съществувате! Всичко това... аз го сънувам!

— Глупости! — отвърна гласът. Но думата прозвуча неуверено. — Почакайте!

Екранът промени цвета си, заблестя стъкленосиньо, като че някой включи към него енергия. В светлия квадрат се появи мъжът и загледа Ферн. Сега и Ферн можеше да го разгледа отблизо.

Имаше сурово, грубо изсечено лице. Навярно не беше много възрастен, но дълбоките бръчки около устата и по челото го състаряваха. Зад присвитите клепки във Ферн се вираха две тъмни, остри зеници. Правеше впечатление на решителен, внушаващ сила човек. Това впечатление се засилваше и от строгата униформа на навигатор — такава униформа Ферн не беше виждал.

Двамата се изучаваха десетина секунди. После мъжът каза:

— Ноол. Юрбен Ноол, командир на „Херкулан“. Съжалявам, че постъпвам така с вас, но нямам друг избор! И ако не е някаква клопка, вие наистина сте от база Неогей. На скафандъра ви има данните. Какъв е този малък кораб вън?

— Контролна станция пета по трасето Вега-Орион.

— Н-да... — каза Ноол, — изглежда, че още не сте разбрали.

На Ферн леко му се виеше свят, от време на време очертанятията на мъжа на екрана се разливаха пред очите му.

— Какво да съм разбрал?

Ноол поклати глава.

— Вторият в капана. Вие сте вторият в капана! — Клепките му се свиха почти докрай. — Впрочем защо трябва да го разбирате! И ние не го разбирахме. Капан на времето.

Ферн преглътна с мъка.

— Това е самата истина — кимна Ноол. — Сега не мога всичко да ви обясня, ще помислим какво да правим с вас. Само едно ще ви кажа. Видях годината на скафандъра ви. Ако и това не е някаква клопка, вие можете да ми бъдете внук. По-лошо! Внук на моя внук. Сега разбрахте ли?

— Не.

Ноол го загледа внимателно.

— Ясно. Не е клопка. Иначе веднага щяхте да се съгласите, да потвърдите... А вие сте един нещастник като нас. Предполагам, че нямате връзка с базата си.

— Изгубих я.

— Нещо друго особено случи ли се, преди да ни срещнете?

Ферн облиза засъхналите си устни.

— Особено?... Да. Станцията забави хода си, после Първият съобщи, че има отклонение в ориентира. А причина не намерихме, поне аз не намерих.

— Кога стана това?

— Около два меридианни часа преди... е, преди да ме заварите там, в залата.

— Само два часа? — От изненада Ноол се наведе напред в екрана, после се обърна назад. — Чуваш ли, Рима? Преди два часа той е влязъл в сферата!

Зад него се появи мургава жена с раздалечени, коси очи. Тя също се наведе в екрана.

— Вярно ли е?

— Да — потвърди Ферн. — Какво толкова?

— Посоката! От коя посока приближихте към нас?

— Така няма да може! — изправи се Ноол. — Рима, подготви кабината! А аз сега ще дойда за вас! — обърна се той към Ферн. — Ще взема и скафандъра ви!

* * *

— Коридорът вляво — каза Ноол. — Съжалявам, засега няма да ви върна бластера!

Те вървяха двамата — Ферн напред. Той вече се чувствуваше добре, противното виене на свят беше преминало. В шлема си чуваше гласа на Ноол.

— Първи! — повика Ферн. — Какво е сега отклонението ни?

Първият каза едно число и Ферн даже подсвирна от удивление. Станцията отдавна бе излязла от трасето.

— С кого разговаряте? — запита подозрително Ноол. — С вашия биоавтомат? Трябва да разговаряте само чрез мен!

— Съвсем и не мисля! — озъби се Ферн. Той си беше възвърнал самочувствието. — Вие искате помощ, не аз!

Ноол премълча. Отвори една врата и влязоха в командната кабина. Само с един поглед Ферн оцени обстановката.

Беше малка кабина, тясна и съвсем пестеливо осветена. Таблото беше от много старите, биоавтоматите — съвсем примитивни. И всичко важно за живота на екипажа — въздух, топлина, храна — беше събрано тук, на едно уязвимо място. Старо, прекалено старо.

Пред пулта седеше жената, която Ноол нарече Рима. Когато отвори вратата, тя се обърна към тях. Не можеше да се каже, че е красива, но у нея имаше особена привлекателност и деликатност в движенията.

— Седнете! — кимна Ноол към средното кресло. — Вие сте дяволски прав! Ние искаме помощ, а не вие! Макар че и вие, и микроскопичната ви станция сте в ръцете ни!

Сега Ферн премълча. Ноол явно не беше запознат с устройството на тази станция и не знаеше, че тя разполага с оръжие за отбрана — един малък гравитонен кондензатор. Малък, но достатъчно мощен, за да отхвърли на почетно разстояние кораби, даже по-големи от „Херкулан“. Разбира се, и станцията нямаше да остане на мястото си, но това също беше предвидено. Само да можеше да се добере до станцията!

Ферн се настани в креслото, вдясно от него седна Ноол.

— Какво ни е нужно? Да определите какъв е бил курсът ви, преди да приближите към нас! Ако успеете, за два-три часа ще излезем от сферата!

Ферн се присегна и включи локатора на пулта.

— Първи! Изчисли курса преди сблъскването!

— Разбрах — обади се Първият. — Можете ли да приемате?

Ферн размени един поглед с Ноол.

— Да. Предавай, Първи!

На локатора се появиха две трепкащи точки. От едната започна да се източва тънка оранжева ивица — отначало бързо, после се забави и се закова.

— Поради изместването на ориенира по-нататъшните изчисления са несигурни — съобщи Първият. — Имате ли други нареждания?

Ноол и Рима мълчаливо се взираха в оранжевата ивица.

— Малко. Но все пак е нещо! — забеляза Ноол.

Жената направи един неразбираем за Ферн жест с ръка. Сочеше някъде встрани.

— Знаеш колко са резервите. И знаеш, че ще трябва за другите.

Кои бяха тези „други“? И въобще този разговор с недомлъвки досаждаше на Ферн. Само ако можеше да се прехвърли на своята станция!

— Нямаме изход. А това е посока — каза Ноол.

Той натисна последователно три клавиша на таблото пред себе си. Там се появи число, от което лицето му стана още по-неприятно и мрачно.

— Повече от половината запаси! Включи двигателите, Рима!

Жената набра едно число на брояча вляво от Ферн и каза:

— Биоавтомат трети! Включи двигателите и промени посоката!

Корабът трепна, светлината в кабината намаля.

Без да чака нечие разрешение, Ферн повика Първия, нареди му да следва „Херкулан“ и мълчаливо започна да наблюдава картината на локатора. Там една от блестящите точки вече се движеше по ивицата.

— Е? — рече Ферн след няколко минути. — Мисля, че все пак ми дължите някакво обяснение, нали?

Ноол се облегна в креслото, като с края на очите си следеше локатора.

— Така е. Ако не сте го разбрали сам.

— Не.

— Ние сме в зона, в която времето тече различно. Тече много по-бавно за хората. Въобще за живите същества.

Той замълча. Шумът от двигателите равномерно туптеше в стените и пода.

— Това, че не ми вярвате, не променя нещата. Знаете ли от колко години „Херкулан“ е в зоната? Две години. А за вас... за хората отвън те са били... — гласът му се сниши — ...близо сто и четиридесет. Сега го видяхме ясно по вашия скафандър. Сто и четиридесет меридианни години!

Ферн трескаво се опитваше да смели чутото. Нещо не се връзваше, не беше така. А корабът? Ноол сякаш прочете мислите му.

— Разбирам, корабът. Това е особеното. Време, което тече различно за хората и за мъртвата материя! Погледнете ни! Ние с Рима сме същите... — той се усмихна невесело — ...само доста измъчени, но почти същите, както когато попаднахме в тази проклета зона! А корабът остаря. Даже не знаем с колко! Връзката прекъсна, разбира се, че ще прекъсне! Часовниците полудяха, показват дявол знае що!

Той завъртя глава към пулта, по който светлините едва-едва трептяха.

— Енергията е на изчерпване, корабът умира... А ние сме вечни! Виждали ли сте такива? Сега и вие сте един от нас! Вечен. И колкото по-бързо го приемете...

Двигателите туптяха, но вече по-тихо.

— ...толкова по-добре за вас.

Ферн чувствуваше, че въздухът не му стига. Какво говореше този Ноол, какъв беше той? Лъжеше, разбира се. Но с каква цел?

Щеше да изчака, внимателно да огледа и да узнае.

И ако може, да се измъкне. Станцията беше съвсем наблизо, следваше ги. Първият щеше да му помогне.

— Първи! — повика го тихо Ферн в шлема си. — Дай ми координатите!

— Разбрах — каза Първият. — Но имам сведение за вас!

— Връзка с базата ли? грепна Ферн.

— Не. Установявам неточност в отчитането на времето.

Ферн замря. За миг му се беше сторило, че кошмарът е минал, че ще чуе гласа на някой от диспечерите. И че целият този абсурд с „Херкулан“ ще се окаже нещо много просто, някакъв опит на Базата, в който той по невнимание се е забъркал.

Светкавичната надежда беше угаснала. Нещо по-лошо. Навлизаше все по-дълбоко в кошмара.

— Каква неточност? — каза глухо Ферн. Може би беше все пак нещо дребно.

— Различия в показанията на автоматите за времето — поясни Първият. — Автоматите, които отчитат времето от вашия скафандър, и тук, в станцията.

От неговия скафандър! Това беше неговото време, на живия Ферн. То се бе забавило.

„Спокойно! — помисли Ферн. — Още нищо не е станало! Това е някакъв опит, непременно е някакъв идиотски опит на онези от Базата!“

Тя се появи, тази мисъл, и той се хвана като удавник за нея. Повтори си я още веднъж и като че малко се успокои.

Не, не беше се успокоил. Някъде отвътре в съзнанието му се бореше да изплува косматото кълбо на страха, но той го притискаше. Ето, седеше тук пред този пулт, нищо не го заплашваше в момента. А това беше главното. После щеше да види...

Не го заплашваше ли? Как я беше нарекъл Ноол? Зона на различно време. Там навън, в Неогей и базите, кипеше живот. Неговите приятели остаряваха, щяха да остаряват все по-бързо, докато той... Господи! И Селена само за половин или една година щеше да се превърне в старица, която отдавна ще го е забравила, а той няма да я познае!

Страхът изскочи като звяр, удари по всичките му сетива, замая го. Само дълбоко вкоренената привичка на навигатор го застави да

седи неподвижен в креслото. С всяка минута той се отдалечаваше от Неогейя и от всичко, което му беше скъпо. И се отдалечаваше не в разстоянията, а във времето — което беше много по-страшно!

Какво?

Ноол му говореше нещо. Казваше му да си махне шлема. После се изправи, измъкна от стенния контейнер шише и чаша. Напълни я и му я подаде:

— Я изпийте това! Аранхо. Сигурно при вас отдавна е забравено.

Ферн свали шлема и пое чашата. Течността беше студена, щипеща, светлорозова. Нейният остър вкус пропълзя в гърлото му и от това му стана по-добре.

— А ще трябва и да се нахраните! — каза Ноол. — Съвсем бях забравил! Виж, храна имаме за години... — той се засмя иронично — ...за няколко хиляди години!

— Престанете!

Ноол го изгледа.

— Да-да, не е лесно. Ударът е много силен. Но свиквайте! И нали... все пак има надежда?

— Каква надежда?

— Ами... каква. Разбрахме посоката, от която сте влезли в зоната и сега в същата посока се опитваме да излезем. За съжаление ориентирите не са точни, сам видяхте. Но нека не са два часа, нека са три или пет, поне знаем приблизително накъде е границата!

— Досега не сте ли опитвали?

Ноол помрачня.

— Много пъти. Цялото наше положение можем да сравним... — той се запъна — ...не ми идва на ум нещо по-добро, но сигурно сте виждали мехурчета в някоя гъста течност?

Ферн погледна чашата аранхо в ръката си.

— Не, аранхото едва ли става за пример. Друга течност. Мед.

— Какво?

— Имаше такава една храна... по нашите бази. Все едно. Ако си представим времето като субстанция, в която има мехурчета, и те плават насам и нататък... И в едно от тези мехурчета е попаднало някое дребно насекомо! Сега вече две...

— Юрбен!

Беше гласът на Рима, съпроводен от къс укоризнен поглед.

— Е! — махна с ръка Ноол. — Зная какво ще кажеш! Но за абсурдното подхожда абсурдно обяснение! И тези дребни насекоми — обърна се той към Ферн — пълзят по вътрешната страна на мехурчето, но не могат да излязат... Животът отвън тече по един начин, за тях — по друг! Е?

От стената до него се подаде малък плот. Ноол погледна в контейнера, нещо не му хареса и състави на таблото две числа.

— Не знам какви са вкусовете за обяд на нашите внуци, но ще се опитаме да съчиним нещо за вас!

— Не... — започна Ферн. Мислеше да каже, че е нелепо, но много картинно. Насекомо, което пълзи по вътрешната страна на мехурче в течност! Хм. И не може да излезе, защото налягането отвън е много по-голямо! По дяволите, та той започваше да доразвива тази дива идея!

— И още нещо — каза Ноол. — Имаме данни, че „Херкулан“ се движи по определена траектория. Извива по някаква гигантска окръжност. Може би това е следствие от формата на сферата, но кой знае?

— Не разбирам какво още може да ви тревожи! — вдигна рамене Ферн. Това, което Ноол каза за капана на времето, му изглеждаше предостатъчно.

— Окръжност... — повтори Ноол замислено. — А може да не е окръжност, а нещо друго...

Ферн го изгледа. Подобни недомлъвки го дразнеха.

— Как е дишането? — поинтересува се Ноол, като смени разговора. — Не е блестящо, но се свиква, нали? И без шлем сигурно е по-удобно! Елате да се нахраним, ако потрябваме, автоматите ще ни предупредят!

* * *

Не можеше да не излязат, те непременно трябваше да излязат!

Ферн се хранеше, но глътките засядаха в гърлото му, а мислите, колкото и да се опитваше да ги отхвърли, идваха сами. Една година в този мехур на времето се равняваше на седемдесет навън. Един час —

на седемдесет, на цели три дни! Денонощието, месецът... просто беше жестоко!

— Виждам, че пресмятате! — каза по едно време Ноол. Този човек като че четеше мисли. (Или сам беше преживял същото!) — Оставете, няма смисъл! Опитвайте се да свикнете!

— Не мога. И сигурно няма да свикна.

Ферн го каза достатъчно твърдо. И долови погледа на Рима, която, седнала до Ноол, се хранеше заедно с тях. Какво имаше в този поглед?

— Вярно — каза бавно Ноол. — Човек не свиква лесно с това, не е умрял!

Ръката на Рима едва-едва докосна ръката на Ноол. Но той като че не забеляза.

— Така е. За нас беше по-лесно, защото сме заедно, двамата. Но всъщност е така. Нашите близки отдавна ги няма, значи и ние сме умрели. То е едно и също! Няма път за „Херкулан“.

Лицето му си остана все така сурово. Само дълбоките бръчки сякаш се вдълбаха още.

— Не ме съветвайте! — каза Ферн. Излезе неволно остро и той веднага съжали. Тези двамата си имаха достатъчно свои грижи, за да понасят и неговото раздражение! Щяха да излязат и да попаднат в свят, в който да изглеждат като чудо, като хора наистина дошли отвъд смъртта.

Можеше да ги разбере. Както и те него.

— Съжалявам... — започна Ферн. Искаше му се да каже нещо и да заглади неловкостта, но не намери подходящите думи.

Ноол само се усмихна с ъгъла на устните си.

Ферн се пресегна, взе чашата с аранхо и докато отпиваше, отново се опита да прецени положението.

Нямаше съмнение — бяха в капан. Сами. Никой не можеше да им помогне. Единственият изход беше да намерят пътя за излизане, а не — как го беше казал? — да пълзят като дребни мушици по вътрешната стена на мехурчето!

Но имаше още въпроси.

— Впрочем — каза Ферн — не ви запитах какъв е товарът на кораба?

Усмивката на Ноол изчезна.

— Хора. Нали ги видяхте?

— Онези... в контейнерите?

— Да. Велдери. Трябваше да ги оставим на Антей-трети: Но тъй като Антей... — Ноол се забави малко — ...Антей по вашите думи не съществува, не зная къде би трябвало да ги предадем. Ако излезем, разбира се.

— Където е да е. За тях ще се погрижат, както и за вас.

Ноол замълча, после поклати глава.

— Не ме разбрахте. Те са велдери.

— Какви?

В съзнанието на Ферн се въртеше нещо, беше чувал тази дума. Но какво точно значеше?

— Велдери — повтори Ноол. — Хора, които сами са се поставили извън хората. При вас... след толкова години, наистина ли няма такива?

— Може би има — призна Ферн, — но нито ми се е случвало да видя, нито...

— Ясно. Да пренасяте. А нашият „Херкулан“ е кораб за велдери. Получаваме контейнерите, съобщават ни къде да ги отнесем и ги отнасяме. Затова, когато ви видях там, в залата, помислих, че сте един от техните.

Значи така. Нещата все повече се заплитаха. „Херкулан“, тази стара черупка, не беше обикновен товарен кораб, а пренасяше провинени! Долу в трюма лежаха в своите метални гробници трима души, безчувствени пътници за някаква дива планетка. Чудесен товар!

— В какво са виновни... тези тримата?

— Не ни е известно, нас не ни осведомяват. Двама мъже и една жена. Просто трябваше да ги предадем на Антей-три и толкова. Рима — обърна се той към жената пред пулта, — има ли нещо?

Рима само поклати глава.

— Може би все още е рано — забеляза Ноол.

Вярно, беше рано. Но неспокойствието, което беше притихнало у Ферн, наново се събуди. А ако не успееш да излязат? За Базата той вече беше безследно изчезнал, там бяха минали дни и щяха да минават! А тук той се влачеше из този капан на времето с прокълнатия „Херкулан“ и постепенно се забъркваше все по-зле в някакви истории!

— Вие слизали ли сте по-рано на Антей-три?

— Да. Сурова планета, доста даже. Лед, скали, пещери. За виновни в жестокост. За причинена смърт.

— И онези тримата са виновни?

— Сигурно. Ще имат всичко необходимо, за да преживеят на Антей-три. Но нищо няма да получат наготово. Ще се борят за всеки свой ден и всеки ден ще правят избора си — дали е по-добре да живеят сред хората, или извън тях. Някои се променят, някои — не. А при вас как е?

Ферн вдигна рамене.

— Не знам точно. Но мисля, че нещо от този принцип се е запазило. И има лечение — за онзи, който пожелае. Защото престъплението често е като болест. Така ще бъде и с тези тримата долу... като излезем.

По лицето на Ноол мина сянка.

— Ако излезем... — поправи го той. — И то в близките часове. Иначе, трябва да ви предупредя, ни чакат неприятности. Точно с тримата долу!

* * *

Те не излязоха в близките часове.

Рима и Ноол се смениха на пулта. Ферн мълчеше и следеше светлата точка, която се движеше бавно по екрана на локатора — „Херкулан“. Оранжевата ивица беше свършила, сега само старите биоавтомати на кораба определяха посоката. Но каква беше тази посока?

Всеки час тук... Ферн се стараеше да избягва проклетите мисли, но тревогата от време на време го заливаше на вълни. Още нямаше отчаяние, той знаеше добре, че и то ще се появи, но още го нямаше. И тази чужда командна кабина, с която не бе свикнал, сякаш го душеше.

Ферн вдигна очи от локатора.

— Смятам да се върна в станцията — каза той глухо. — И не се опитвайте да ми попречите!

Ноол се обърна и го загледа.

— Защо да ви преча? Вървете! Но вашият шанс е по-малък и от нашия!

Ферн се изправи. Нямахте да го разубедят! В станцията — там той зависеше само от себе си. Каквото имаше да се случва, нека се случеше там!

— Смятате, че ви лъжа? — сви устни Ноол. — Не. Аз мислих. Вашата станция не може да преодолее границата на сферата, нейната маса е малка! Но щом желаете, опитайте!

Не, тук повече не искаше да остане! Имаше чувството, че с всяка отминала минута губи нещо и че от станцията положението ще изглежда по-различно!

Ферн направи няколко крачки към вратата на кабината, но се спря.

— Можем да поддържаме връзка — каза той несигурно.

Ноол се усмихна криво.

— Можем, но защо? Нали видяхте, посоката беше почти вярна. Цялата работа е в това „почти“. Под какъв ъгъл ще попаднем в границата! Както ми изглежда, ние сме се плъзнали и сме отскочили. Или пак онази проклета окръжност, по която вървим... И да държим връзка, едва ли ще си разменяме радостни новини!

— Довиждане! — рече Ферн. — Желая ви успех!

— И на вас. Коридорът наляво и надолу.

Вратата се плъзна настрана, Ферн наложи шлема си и излезе.

Коридорът наляво и надолу беше в полумрак. Ферн натисна клавиша на прожекторите и когато светлината заля стените и наклонения под, се почувствува по-добре. Поне вършеше нещо, не седеше като кукла в креслото и не чакаше другите да действуват вместо него!

Ето там бяха мъртвите ескалатори, застинали в своята сложна плетеница. Той слезе по стълбичките и се поколеба само за миг. Там напред беше изходът към товарния люк.

— Първи! — рече Ферн в шлема си. — Аз се връщам!

— Приех! — отзова се Първият.

Вярно ли чу? Като че в гласа прозвуча една нотка на задоволство. Всъщност при двата милиарда кристални неврона на Първия нещо като чувство можеше да се очаква — Ферн го беше забелязвал, но никога не беше сигурен.

— Не си отивайте, Ферн! — каза един глас.

Ферн рязко се извърна. Конусите остра светлина се събраха по ескалатора зад него. Там стоеше Рима. Косите ѝ очи примижаха, тя слезе няколко стъпала.

— Не си отивайте! — повтори тя. — Ние имаме ужасна нужда от вас, Юрбен е много горд, за да ви го каже!

— Каква нужда?

— Ако дойдете за малко, ще ви обясня.

Това нова клопка ли беше? Не изглеждаше. Рима схвана неговото колебание като съгласие, върна се по стъпалата и тръгна.

Там беше коридорът, по който той беше излязъл от трюма. Значи тя отиваше в залата с трите контейнера.

Ферн вървеше отначало подир нея, след това я настигна. Пред тъмния квадрат врата спряха, тя набра на клавишите шифъра и вратата се отмести.

Рима влезе вътре и му кимна с глава да я последва. След това застана пред контейнерите и прокара ръка по единия от екраните. В струята светлина от прожекторите не личеше много ясно, но Ферн веднага забеляза — екранът трептеше по-слабо от предишния път. И разноцветните ивици по него бяха слезли ниско, съвсем ниско.

— Те ще умрат — каза Рима. — Ние вече не можем да ги поддържаме, нямаме енергия.

Ферн замълча. По другите екрани ивиците вече се накъсваха.

— Толкова ли... — започна той.

— Много. За този последен опит да се измъкнем дадохме почти половината енергия, която ни оставаше. И сега трябва да решим.

— Какво да решите?

— Дали да живеят — каза просто Рима. — Ако продължим да поддържаме контейнерите, това ще убие всички ни. Нямаме изход. Те трябва да умрат. Хубаво е, че нищо няма да почувствуват. Само ще изключат енергията от таблата... — гласът ѝ премина в шепот — ...и ще се свърши...

— Чакайте! — Ферн рязко отмести ръката ѝ.

— Защо? Мислили сме. То беше ясно още щом разбрахме, че сме в капана! Или те, или ние. Макар че... даже да ги изключим, и нашият ред ще дойде!

— Нямаме право! — Ферн още държеше ръката ѝ.

— Така ли? А какво право имат те да ни убиват?

— Не е същото! И в края на краищата, защо се нуждаете от мен? Рима не отговори веднага. Издърпа ръката си, после каза тихо:

— Вие разполагате с енергия. Във вашата станция. Сигурно не е много, но ще ни даде някои възможности да ги съживим. Вярно, че и това не е кой знае какво решение, но отлага смъртта на всички ни. Храна поне имаме достатъчно... — Косите ѝ очи се присвиха иронично. — За няколко столетия по вашите мерки!

— Енергия от станцията? — запита Ферн. — Това няма да е трудно. Но чакайте... тогава защо трябва да ги съживявате? Ако ви дам енергия, ще можете да ги поддържате още дълго, нали?

— Не. Съживяването изисква по-малко енергия. Но не знаем дали трябва да го правим. Ако ги съживим, нещата изведнъж ще се променят. И е трудно да предвидим как ще се променят!

Ферн замълча. Ясно, тези тримата не бяха от най-приятните спътници, които човек би си избрал. Но имаше ли въобще място за избор?

— Те са опасни — каза Рима. — Повече, отколкото предполагате. Не знаем нито какво са извършили, нито какво могат да извършат. Иначе нямаше да са тук.

Да, това трябваше да се обмисли. Ноол и Рима явно още не бяха решили какво да предприемат и във всеки случай тяхното решение зависеше от него. Но в едно той беше напълно сигурен: нямаха право да ги убиват!

Искаше да каже „да отложим решението“, но не довърши.

— Почти никак.

Ивиците бяха ниско, ниско долу. И бяха започнали да губят цветовете си, да се превръщат в еднообразни сиви линии.

— Човекът Ноол е наблизил, внимавайте! — каза Първият в шлема на Ферн.

Ферн се извъртя бързо. Инстинктивно, без да мисли, пипна гърдите си — там, където обикновено висеше бластера, но ръката му улови празно пространство. А и нямаше нужда от оръжие. Ноол влезе спокойно в залата, хвърли бегъл поглед към екраните и закова очи в Рима.

— Той е съгласен да даде енергия, Юрбен — каза Рима бързо.

Ноол се обърна към Ферн.

— Не се и съмнявах. Но ще искате да ги съживим. И нали щяхте да си отивате? Идете си и ни оставете с нашите въпроси.

Ферн се поклати от крак на крак.

— Евтино е, Ноол — каза той. — Съвсем евтино! Искате да ме предизвикате. Да си отида. И тогава, разбира се... ще ги изключите!

— А какво, ако позволите, трябва да направим?

— Да ги съживим. Ще ви дам енергия и ще ги съживим. А после каквото трябва да става — да стане!

Ноол го гледа секунда-две, след това свитите му устни се отпуснаха.

— Прав сте. — Гласът му беше глух. — Искях да ви предизвикам, наистина. Ако си бяхте отишли, всеки щеше да продължи по своя път! А сега... сме длъжни да ги съживим. И да ги приемем сред нас. Само че вие сте от друго време, не знаете какво означава това!

— Какво означава?

— Опасност. Пълна неизвестност. Трима души, които няма да се съобразяват с нищо и с никого, както не са се съобразявали!

— Можем да ги държим...

— Нищо не можете. И това съм мислил! Да се обърнем на тъмничари, да дежурим пред каютите с бластери в ръце! Животът ни ще стане ад. Е? Приемате ли?

— А какво друго остава?

— Да си отидете! Да се махнете! Ако излезем след хиляда години, хората нека ни съдят!

Ферн се прокашля. После каза:

— Няма да се махна, Ноол. Добре разбирате, че няма да се махна.

— Юрбен — чу се гласът на Рима, — нямаме много време!

Ивиците бяха станали сиви, някои от тях прекъсваха. Рима се засуети около единия екран, включи два от клавишите, но светлината само трепна, без да се усили.

— Добре — кимна Ноол. — Вие решихте. За добро или зло, решихте! Трябва да дадете нареждане на вашия биоавтомат да приближи станцията ви, а ние да се подготвим да посрещнем трима гости! — Той се усмихна криво: — Само че не съм сигурен те как ще ни посрещнат!

Кабината на станцията беше същата, както я беше оставил. Жълтото око на Първия го загледа, примигна — стори му се, че се зарадва — и каза:

— Приех нареждането. Но трябва да ви предупредя. Количеството енергия, която нареждате да прехвърля на „Херкулан“, засяга сериозно запасите ни. Почти две трети.

— Две трети... Е?

— Изчислих. С остатъка едва можем да стигнем до Неогей-две. Преценете и повторете нареждането.

Ферн се отпусна на креслото, откопча шлема и го положи направо на пода. Чувствуваше се уморен.

— Неогей-две! — повтори той. — Нищо не си изчислил, Първи! Знаеш ли колко е далеч сега Неогей-две!

— Можете да проверите сам изчисленията! — каза Първият с една нотка на обида и Ферн се усмихна.

— А кой ден сме днес?

— Темпоралните индикатори дават неточна информация.

— Ето! — ухили се Ферн. — Виждаш ли? Един, който не знае, ще проверява друг, който съвсем не знае! Прехвърли енергията, Първи!

Светлината в кабината изведнъж примигна и намаля, после пак се засили. Но вече се долавяше разликата — сякаш около предметите се появиха едва видими сенки.

На екрана на локатора пробягнаха искри. Той просветля. Не се виждаше никой, но гласът на Ноол каза:

— Ейлус Ферн, чувате ли ме? Енергията постъпи при нас.

— Да, разбрах — каза Ферн. — Колко време ще трае... съживяването?

— Около пет часа.

— Ще остана още малко тук. И ще се върна... за тях.

— Както желаете.

Чу се превключването и гласът на Ноол изчезна.

„Нищо — помисли Ферн, — той не каза нищо за излизане от капана. Как го беше казал? Тъгълът, под който ще навлезем... И защо говори за някаква окръжност...?“

Беше му топло и уютно. Това беше неговата кабина в станцията, от която познаваше всяко забутано кътче, която беше част от него самия. Долният десен локатор малко играеше — още от времето,

когато го удари в платформата на „Арахис“. После го бяха оправили, но нещо все пак остана. Резервните кислородни контейнери на охлаждането вибрираха. Нищо особено, само не намираще време да затегне съединенията...

Време. Думата мисъл проблесна тревожно в съзнанието му. Колко време беше минало откак... Почти две денонощия. Сто и четиридесет дни отвън, почти пет месеца. Вече бяха прекратили търсенето му по трасето, беше минал в списъка на безследно изчезналите. Не е шега — почти пет месеца. Селена сигурно беше тъгувала, може би още плачеше нощем. Ивар и Дейн бяха изпили мълчаливо по една чаша в негова памет, без да споменават името му — това носеше нещастие! — и после бяха заминали с „Трансорион“. Кой още бе мислил за него? Териан, щурманът Аргон, може би Долиа от Неогей-три, андроидът Ариел, разбира се... И кой друг?

Той с учудване проумя, че няма повече от десетина много близки — такива, при които може да отиде, когато му е тежко, да помълчи и те да го разберат. Другите също не бяха лоши — хора, които навярно бяха поклатили глава със съжаление, когато бяха научили, че е станало нещастие с него. Но те вече го бяха забравили в суетнята и препирните в Базата.

Не биваше да мисли за това. Щеше да се върне.

Но мислеше. И в металната полирана повърхност на рамката на пулта съзря лицето си — едно умалено лице. Тъмни, живи очи, които сега го гледаха напрегнато, с бръчици на умора в ъглите, набола брада, която покриваше заобленото му по момчешки лице, коса, нападала на кичури по челото. Неговото лице, което той сега — и това беше странно — разглеждаше като чуждо. Даже очите, и те се вираха в него като чужди очи.

Помръдна, лицето отгатък също се раздвижи.

„Трябва да се съвзема! — помисли той. — Лошо!“

Протегна ръка и мина с длан по рамката, закри отражението.

И докато до този момент все още в съзнанието му се таеше мъничко съмнение — че всичко не е точно така, че тази абсурдна история с различното време е мираж, — сега окончателно повярва.

Времето течеше различно. И неумолимо.

Тази увереност вече не го изпълни с тревога, можеше да го тревожи само несигурността. Просто трябваше да открие най-доброто

решение.

Ферн въздъхна и се облегна в креслото. Помощ не можеше да очаква.

А ако успееше да определи в каква посока е границата? Това едва ли беше възможно, този проклет мехур на времето се движеше, навярно променяше очертанията си. А ако променяше очертанията... променяше...

Мисълта отново се върна оттам, откъдето бе тръгнала. Докато изчезна и се разтопи в едно непоносимо огнено сияние.

То беше навсякъде — избухваше на вълни в него самия, изпълваше дробовете му, изгаряше го. А той самият беше нищо, едно ослепено кълбо от плът, от което животът излиташе. В миговете, в които зад стиснатите до болка клепки се появяваше съзнание, това съзнание му крещеше, че трябва да се движи, да пълзи. Ръцете и краката се свиваха и изпъваха в безредни конвулсии, но пълзеше. Не знаеше накъде. Той само пълзеше и се гърчеше от ужас и отчаяние. Нещо се беше случило, нещо — невъзвратно, за което друг беше виновен и заради което той умираше.

И едновременно като че се виждаше отстрани — това беше странното. Едно тяло в обгорен скафандър, вкопчено в пепелявочервена вкаменена пръст.

Времето не съществуваше, то беше само времето между две вдишвания. Разнебитеното съзнание, дресирано с години, вече не можеше да осмисли нищо. То се губеше, разтопено в сиянието.

В един миг все пак успя да събере оскъдните сили, останали в тялото, сви една от ръцете — нямаше представа дясната или лявата — и се преобърна. От удара не почувствува болка, той вече не чувствуваше болката. Само разбра, че се е преобърнал и втория път. Търкаляше се и с всяко преобръщане страшното сияние се губеше и пак се появяваше, докато изведнъж изчезна. Остана само задушавачката горещина.

Тази горещина беше нетърпима, но тя нямаше да го убие — това той разбра не с разума си, а с инстинкта на животно, който се бе запазил. И пак като че се видя отгоре.

Сега беше в една пукнатина с остро наклонен скат, полузатрупан от дребните пепелявочервени камъни. Но сиянието вече се лееше отстрани и пукнатината го пазеше в сянката си.

Съзнанието остана равнодушно, не се удиви на това, че го вижда като чужд — него, Ферн.

Но той не беше Ферн. Защото там, в полузатрупания скафандър лежеше друг човек. Беше друг и едновременно — същият.

„Кошмар — появи се бавно измъчената мисъл. — Това е само кошмар, защото не може...“

Какво не можеше?

Той отвори очи. Не беше кошмар, защото задушавашата жар беше в него, а зад запрашеното стъкло на шлема се сипеше мръсночервена пръст и сега той виждаше парченцата едри, сякаш под лупа.

„Какъв Ферн? Защо... Ферн?“

Това име му беше чуждо, но беше сигурен, че го е чул отнякъде или познаваше човек с такова име.

Сега друго беше важно — да се бори за всяка глътка въздух, за всяка минута живот, потопен в тази стопяваща горещина.

„Аргонавт... Арго...“ — помисли той и го заля отчаяние. Нищо не можеше да направи, трябваше да умре. Смъртта беше малко отсрочена, това беше всичко, но щеше да умре — подир час, два или десет. В синкавото пронизващо сияние на рентгеновото слънце, което щеше да се появи от другата му страна. Скафандърът му все още се бореше със страшната жар на червения гигант, който запълваше хоризонта, но срещу малкото рентгеново слънце беше безсилен.

Беше изоставен. „Аргонавт“ беше избягал. А там беше неговият най-близък, човекът, с когото бе летял години, с който бе минал през всичко и беше като част от него самия. Карг. Донис Карг.

Трябваше да се върне, защо трябваше да го изостави? Защото се е уплашил? Но трусовете не бяха прекалено силни, гейзерът от прегрята лава беше далеч. Може би само една обиколка, след това Карг щеше да го намери!

Надеждата се появи, той се улови за нея и с усилие изтика отчаянието. Само да издържи малко! Карг нямаше защо да го изоставя!

Беше излязъл да види радиомаяка и да провери програмата му. Знаеха, че на планетата няма нищо — една малка изгорена планета от

системата М-246, но удобна за радиомаяк. Истинско чудо, оцеляло край тройна звезда — жълто умиращо слънце, червен гигант и безмилостно рентгеново слънчице, жестоко джудже. Почувствува трусовете, преди да стигне до радиомаяка. Бяха слаби трусове, те никого не заплашваха. Карг се обади от кораба:

— Как е, Венуел?

— Дребно. Ако се засили, ще се вдигна.

Беше съвсем сигурен, всеки миг можеше да излети. Реактивните дюзи на скафандъра му нямаха голяма мощност, но до кораба щяха да го отнесат — дори и да беше три пъти по-далеч.

И продължи. Стигна до радиомаяка, набра кода на люка. Нищо. Почака малко и го набра отново. Пак нищо.

— Какво става, Венуел?

— Не зная, сигурно е нещо в програмата.

Беше заобиколил купола на радиомаяка, за да се опита да влезе през аварийния вход — той винаги можеше да се отвори механично. Но покрай входа бяха натрупани остри късове и пръст, съборена от склона.

— Карг! — повика той. — Тук се отваря малко работа. Трябва да пратиш танкетката!

И тогава сипеят се размърда като напуканата кожа на гигантско влечуго. Той го усети, преди да го види. Страшен удар в гърба го запрати върху купола и още докато се премятеше, той натисна клавишите на дюзите. Включи се само едната, и то неравномерно. Тласъкът не го издигна, само го претъркули и той почувствува, че нещо в рамото му изхрущя.

Сипеят се гърчеше и слизаше като кафявочервена лавина, някак забавено, сякаш насън.

— Ка-арг! — изрева той.

Повдигна се, използва оскъдните тласъци от оцелялата дюза и заподскача по склона като голямо ранено насекомо. Мръснопепелявата лавина идваше. В средата ѝ избиваха огромни кървави петна, по краищата се влачеха късове от големината на разчупени каменни зидове.

— Ка-арг!

Корабът мълчеше.

Той протегна ръка вляво под мишницата, където беше преподавателят, намери малкото табло с клавишите и превключи. Чу се познатото изпукване в микрофоните. Преподавателят работеше.

— Помощ, Карг!

Продължи да подскача и да се търкаля по склона. Пред ужасените му очи се отваряха пукнатини, разширяваха се. Той ги прехвърляше и падаше. Лавината наближи, склонът заигра под тежестта на отломъците ѝ, после отмина.

Той се изправи с мъка и се обърна към платото. Корабът беше там. Зад начупените контури на скалите на фона на светлооранжевото небе се подаваше кърмата с отражателите. Но сега по тях пълзяха ярки отблясъци, а встрани се вдигаше мътилка от прах.

Той не повярва на очите си. По-точно — не осмисли онова, което виждаше, защото беше невероятно. „Аргонавт“ излиташе. А той стоеше като хипнотизиран, само неволно вдигна ръка и я протегна към кораба, като че можеше да го спре.

„Аргонавт“ излетя. Вдигна се над скалите, които пламнаха в тъмното малиново сияние на дюзите, остана за миг така, сякаш се колебаеше, и се заби в небето.

— Ка-арг? Какво става, Карг?

Светлото петно се смаляваше...

— За бога, обади се! Ка-арг!

...превърна се в блестяща точка и изчезна. И той осъзна, че е сам.

Още нямаше ужас. Да го изостави? Това беше абсурдно. Беше чувал, че някога и някъде се е случвало, но те бяха от тези удивителни истории, които винаги се разказваха с отвращение и имената на бегълците даже не се споменаваха. И после при такива случаи винаги имаше някаква неподозирана принуда, някаква заплаха.

А сега дори нямаше много сериозна опасност. Допреди минута беше разговарял с него. „Как е, Венуел?“ „Дребно.“ Планетата се гърчеше, но това не можеше да стресне „Аргонавт“.

Той почувствува слабост в колената и седна. А ако все пак Карг не се върнеше?

Имаше кислород за около два дни меридианно време, малко вода в контейнера и аварияен запас от стимулатори. Да би могъл да отвори радиомаяка, вътре би издържал повече.

Повредената дюза вече не работеше и той бавно, като пестеше силите си, се довлече до купола на радиомаяка. Разбута колкото успя пръстта и камъните и набра кода на входа. Стоя дълго, минути след минути, гледаше като парализиран тъмния кръг, който означаваше живот. Нищо.

Парализата се смени с бурни скокове, хаос от движения. Удряше по купола, натискаше безсмислено клавишите на предавателя си, напрягаше се да отмести исполинските скални късове от аварийния вход. И едновременно разбираше, че така скъсява все повече останалите броени часове от живота си.

Оранжевото сияние над него постепенно се стопи и се превърна към хоризонта в отровен синкавозелен блясък. Идваше то — малкото рентгеново джудже. Това беше смъртта. Задушен в безполезния скафандър, скимтящ за всяка глътка въздух, изгорен.

Нямаше смисъл да стои и да чака тук тази смърт.

И той, олюлявайки се, тръгна към пукнатините. Наближи първата, поиска да я заобиколи. Но противната слабост в колената се появи отново, той се опита да седне, подхлъзна се и полетя...

И се събуди.

Ферн отвори очи. Съзнанието още пазеше чувството, че лети, но незабавно превключи от съня в действителността.

Пултът беше пред него, котешката зеница на Първия примигваше, заета с нещо свое. В илюминатора блестяха измамни гроздове от звезди. Измамни, защото те не бяха там, където сега ги виждаше. Изкривеният капан на времето ги беше пренесъл другаде.

Колко беше спал? И що за сън? Да преживееш една чужда смърт като своя, да се виждаш отстрани и едновременно в скафандъра на този — как беше? — Венуел...

Имената бяха много ясни, това беше подозрителното. Венуел, Карг, корабът се наричаше „Аргонавт“, отвратителната планетка бе от системата М-246 с тройна звезда, една от които — рентгеновото джудже. Имаше гейзер от прегрята лава...

Безсмислица. Никога не бе виждал такъв гейзер.

— Трябва да се съвзема! Стига!

Нарочно го каза високо. Знаеше, че това ободрява.

Но чу гласа си и изведнъж го завладя безпричинен страх. Даже не страх, а като че ли отглас от страх. Сякаш някога се бе страхувал и сега го връхлиташе неясният спомен за опасността. Другият, Венуел, още живееше в него.

— Биоавтомат Първи! — повика Ферн. — Свържи ме с „Херкулан!“

На екрана веднага се появи полутъмната кабина, след това — пултът, лицето на Рима.

— Нещо ново? — Гласът му се мъчеше да бъде равнодушен.

— Всичко е наред. Те вече сънуват.

Ферн се размърда неспокойно в креслото.

— Как... сънуват?

— Не ви ли казахме? При съживяването, когато се събужда мозъкът. Това е първото.

Ферн се поколеба, после се реши.

— Знаете ли, Рима... аз също. Имах много особен сън. Бях изоставен на една планета.

В косите очи на Рима просветна интерес.

— Нещо по-точно?

— Това е странното, че е точно. Даже прекалено. Наричах се Венуел. Името познато ли ви е?

— Не.

— Онзи, който ме изостави, беше Карг. От „Аргонавт“.

— Карг? — трепна Рима. И понеже Ферн недоумяваше, добави бързо: — Карг е един от онези... в контейнерите! Вие не знаете, но говорят, че това се случва! Когато мозъкът се събужда, той сънува с необикновена сила... И казват още, че тези сънища можели да се предават!

— Името. Защо сте така сигурна? Нали не го знаете?

— Случайно стана. Имаше един... една неприятност преди излитането, при която научихме имената. Там, на Антей-три, те всички щяха да получат нови имена. Нищо да не ги свързва с миналото. Но сега е все едно. А какъв беше сънят?

Като премисляше и допълваше, Ферн разказа кошмара: опитът да отвори радиомаяка, куполът, засипан от каменната лавина, ужасът и отчаянието.

Това беше сън на Карг, нямаше съмнение. Той сънуваше вината си и по странните закони на кошмарите умираше като жертвата.

Рима не го прекъсна. После каза тихо, като го гледаше втренчено от екрана:

— Те се събуждат. И не знаем какво може да се случи, когато се събудят! Не бихте ли дошли пак на „Херкулан“?

Ноол мина напред и застана до мъжа, потънал в леглото.

— Аргут!

Клепките на мъжа трепнаха, той леко въздъхна.

— Лин Аргут, чувате ли ме?

Реакцията беше неочаквана. Мъжът, когото Ноол назова Аргут, се извърна, отвори очи и се опита да се вкопчи в Ноол. Но Ноол ловко се сниши и ръката, замахнала към него, улови въздуха.

В следващия миг Аргут забеляза, че в каютата има още някой — Ферн, който отскочи и застана от другата страна, готов за нападение.

— Без глупости, Аргут! — каза Ноол, като се изправи. — Аз очаквах това. Седни сега и слушай внимателно!

Мъжът дишаше тежко — усилието навярно се беше оказало прекалено. Той се отпусна на ръба на леглото, погледът му изпитателно се местеше от единия към другия.

— Значи пристигнахме? — Гласът му беше хрипкав. — На чудесното местенце, където ще ни пуснете... като диви животни?

— Не сме пристигнали и няма да пристигнем! Ще ме чуеш ли?

— И откъде знаеш името ми? — не се успокояваше мъжът. Разределеният въздух, с който не беше свикнал, явно го уморяваше. — Това ти е забранено! Ти си само един тъмничар, нищо друго!

— Навигатор Ноол. И навигатор Ферн. Ако желаяш, можем да говорим после.

— И какво толкова ще ми кажете? — смръщи се мъжът. После в очите му премина една мисъл. — Какво значи, че няма да пристигнем? Хубаво измислено!

Този Аргут от пръв поглед не се хареса на Ферн. Не само заради премисленото и подготвено нападение. Просто видът на мъжа не му се понрави. На грубоватото лице, обрасло в гъста черна брада, светеха две сини, изпълнени с ненавист очи. Те бяха толкова светли, че почти

се губеха, и във Ферн и Ноол се вглеждаха само зениците. Челото също беше особено — високо и сякаш ъгловато, без нито една бръчка. Наглед тромаво и непохватно, едрото тяло криеше ловкост и неподозирана сила. Но сега, след съживяването, когато го бяха пренесли в каютата, Аргут още не беше дошъл напълно на себе си.

— Не е лесно да ти обясня — каза Ноол. — Но ако искаш да ме изслушаш, може би ще разбереш!

Аргут промърмори нещо в отговор и продължи да диша тежко.

— Стой спокойно! — посъветва го Ноол и с няколко думи му описа положението.

Ферн следеше внимателно и двамата, техните пестеливи, изпълнени с напрежение жестове. Беше сигурен, че Аргут е разбрал, личеше, че съвсем не е глупав. Но беше безкрайно подозрителен и явно не повярва нито дума. И което беше още по-лошото — замълча и се престори на убеден. Сините очи не мигнаха, не се отместиха от лицето на Ноол.

Аргут беше опасен. От хората, водени от някаква скрита мисъл, които нямат нищо друго скъпо, освен тази мисъл — такива хора Ферн беше виждал и сега се мъчеше да ги сравнява с този мъж. Никой не можеше да каже какви мисли се събират зад ъгловатото чело, но във всяко негово движение се таеше нещо едва съдържаемо и болезнено.

— Засега ще останеш тук! — завърши Ноол. — Нищо няма да ти липсва. Когато посвикнеш, ще дойдеш при нас!

Не последва никакъв отговор. Дори нямаше и най-обикновен въпрос, какъвто можеше да се очаква. Аргут само затвори очи.

Следващият беше Карг. Той беше понесъл много по-добре съживяването, особената обстановка и разрежения въздух, защото ги посрещна прав. Беше спокоен, вече немлад мъж, светъл, със слабо лице и кафяви очи, които внимателно огледаха влизащите.

Ноол и Ферн се представиха. Мъжът бледо се усмихна.

— Старото ми име беше Карг. Навигатор втори клас Донис Карг. От вас ли ще науча новото си име?

— Не — каза Ферн твърдо. — Никакво ново име. Искаме да ни изслушате.

— С мен няма да имате трудности. Ако това ви тревожи.

Карг приглади с ръка редеещата си светла коса и сега веднага се забеляза — тънък, но дълъг белег слизаше от челото към слепоочието.

— Всички ще имаме трудности — подхвърли Ноол. — Навигатор Карг, чували ли сте някога за капан на времето?

— Не. Какво е това?

Ноол обясни. Първоначалното недоверие по лицето на Карг бързо се смени със смущение, после недоверието отново взе връх.

— Даа... такъв ли е ритуалът?

— Кой ритуал?

— Да се разговаря с хора като мен. Разбирам. Пълно заличаване на миналото. Някаква надежда. Само че аз нямам нужда от надежда, тя ще ме убие!

Тримата вече седяха на малките кресла в каютата и Ноол размени един бърз поглед с Ферн.

— Антей-три не съществува — заяви Ферн. — И ако смятате, че сега някой помни Донис Карг, лъжете се!

Карг го изгледа, в един момент като че поиска да каже нещо, но замълча.

— А надежда... — добави Ферн, — Надежда никой не може да ни обещае. Опитваме се да излезем и това е всичко.

Изглежда, не думите, а горчивият тон, с който бяха казани, направи впечатление. Карг се облегна назад, по лицето му мина спазма.

Тишината в каютата се сгъсти. Само едно слабо доловимо трептене пробягваше от време на време по стените.

„Някой двигател още работи — помисли Ферн. — Защо Рима не го спре?“

— Не мога да повярвам — призна Карг. — Прекалено е... странно. Заспах, струва ми се, преди час, събудих се и сега ми казвате това! — Той спря, взря се в лицата им, като чакаше да отрекат предишните си думи. — Ако смятате, че се страхувам от живота на Антей-три, лъжете се! Човек като мен, дванадесет години навигатор, се плаши само веднъж. После всичко е все едно! Кажете истината!

Ноол поклати мрачно глава и се изправи.

— Това е истината!

Той направи две крачки до стереоекрана, чиято светлина беше започнала бавно да мени цвета си и сега блестеше в сапфирено

прозрачносиньо.

— Рима, ние сме при Карг.

— Разбрах — каза гласът на Рима от екрана. И добави със зле скривано напрежение: — Ще можете ли да дойдете?

— Смяташ, че сме близо до границата?

— Не зная. Изглежда друго. С пътя на „Херкулан“.

Ноол се обърна към креслата.

— Навигатор Карг, това е всичко. Най-добре е да останете в каютата... още малко. И повярвайте, трябва да действваме така, като че няма Антей-три. Защото отдавна вече няма.

Карг плъзна поглед по стените на каютата, по леглото и екрана, като че ги виждаше за пръв път. Изправи се и се опря на креслото. Светлото му лице побледня още повече.

— А другите... от Базата?

„Имал е близки — помисли Ферн. — Деца може би.“

Гласно каза:

— Чакаше ви... някой?

— Да. Една жена... щеше да дойде с мен на Антей-три. Доброволно. Нали е позволено?

Ноол завъртя глава, по загубялото му лице мина сянка.

— Позволено е. Но жената, за която мислите... тя е живяла отдавна. Добре или зле — живяла е и отдавна е мъртва. Нямаме вече никой, разберете го, навигатор Карг!

— Да — глухо каза Карг. — Разбирам. Значи всичко е било напразно.

Всичко — какво? Ферн можеше само смътно да предполага.

Отначало Ферн не забеляза нищо, макар че Рима с поглед им показа екрана на локатора. Зелената ивица — пътят на „Херкулан“ — беше права, под нея вървяха и бързо се сменяха светещи зелени цифри. Ферн вдигна пак очи към ивицата, после изведнъж разбра.

Цифрите се сменяха необичайно бързо. Такава скорост „Херкулан“ не би трябвало да има.

То като че се долавяше и от друго — краката му бяха леко натезали, но Ферн го отдаваше на слабостта, от която все нещо бе останало.

— Двигателите? — тихо запита Ноол.

— Спрени са вече.

— И резервните?

— Всички. Това не е от двигателите, а от онова движение... принудителното движение по окръжност. Отначало беше по-слабо — тогава, когато бяхте при Карг. Сега се усилва. И гравитацията... и тя нарасна.

Нямаше нужда да го добавя — скалата на гравитомера го показваше ясно. А ускорението на "Херкулан" растеше.

Ноол погледна бързо към биоавтомата на пулта.

— Запитах го вече — изпревари го Рима. — Причината му е неизвестна.

Тримата отново се взряха в зелената ивица. Имаше нещо хипнотизиращо в нея, нещо, което ги приковаваше към екрана. То беше чувството, което едновременно ги беше завладяло. Досега „Херкулан“ беше убежище за тях. Защита, макар и несигурна. Странният ход на времето беше заплахата, но далечна — зад стените на кораба. Бяха живи, говореха и мислеха. Корабът ги пазеше.

Сега опасността беше пред тях, непозната, но осезаема. „Херкулан“ вече не се подчиняваше. Летеше нанякъде и към нещо, като тресчица, запратена в бързей, и те не можеха да сторят нищо, за да го спрат. Това беше краят.

— Биоавтомат! — каза Ферн дрезгаво. — Свържи ме със станцията!

— Имам връзка! — обади се отчетливо Първият.

— Скоростта се увеличава. Защо?

— Изпитваме привличане от неопределен източник. Нямам достатъчно информация.

— Неопределен! — повтори Ферн. Знаеше, че Първият съобщава всичко, което знае, но все пак не можа да се сдържи: — Ще кажеш ли, нещо точно, или не!

— Не. — Първият отговори, после се забави малко: — Има една особеност в пътя. Искам време за наблюдение, за да я изясня.

С Първия просто не можеше да се спори.

Ферн пое дъх, изправи се и пристъпи към илюминатора. Блендата трепна и безшумно се разтвори, той се опря в хладната

метална рамка. Искаше само минута да постои така, да събере мислите си.

Какво можеше да направи? Какво, по дяволите! Ако имаше нещо, което така да го изкарваше от равновесие — това беше пълната безпомощност. Капанът на времето си играеше с тях, поднасяше им една след друга своите прищевки. А те стояха тук, мъчеха се да изкопчат нещо от биоавтоматите и гадаеха съдбата си.

Много простичка беше тази съдба. Скоростта не растеше бързо, но той все пак долавяше тежестта в ставите си, по гръбнака и по най-чувствителните мускули — на лицето. Ако така продължаваше, след два-три часа — най-много ден! — те всички щяха на лежат по пода или притиснати в стените, смазани от ужасяващата тежест на ускорението. Нямахше да мислят, нямахше да се вълнуват, всичко щеше да свърши, както свършва един обикновен човешки живот. „Херкулан“ щеше да бъде кораб на мъртви.

Винаги се беше борил. Сега самата мисъл, че няма понятие за тази сяпа заплаха, го изпълваше с яд.

— Навигатор Ферн!

Той се обърна. Ноол и Рима, които полугласно разменяха по някоя дума, също загледаха екрана. Викаше го Първият.

— Слушам те.

— Изясних тази особеност на пътя. И мога да я покажа.

Ферн пристъпи към пулта.

— Да. Покажи!

— Нашият път е част от спирала.

— Какво? — не разбра Ферн и инстинктивно погледна към Ноол.
— Повтори!

— Спирала със скъсяващ се радиус. Можете да я видите!

Зелената ивица на екрана подскочи и започна като жива да кръжи все по-бързо. Накрая спря, закова се в една точка и тази точка лудо се завъртя и заблестя.

Не беше спирала, а конус. Исполинска фуния, която свършваше някъде в този ад на времето. Фуния, която щеше да ги всмуче и да ги погълне като въртоп, като безмилостен смърч.

Сега вече беше ясно — онова, което Ноол му беше подхвърлил за пътя по окръжност и на което той не отдаде значение. Те бяха по ръба

на смърча, обикаляха по края. Но извивките щяха да стават все по-къси, скоростта — все по-голяма. Докато...

Чу се нечие възклицание. Беше Рима и с ъгъла на очите си Ферн видя побледнялото ѝ лице.

Разбираха вече какво ги очаква там, в дъното на въртопа. Макар че много преди това щяха да са мъртви. След тях „Херкулан“ сигурно щеше да издържи още някоя извивка, но после и той щеше да се пръсне на късове. Тези късове щяха да летят, да се разсипват на прах, който накрая, в онази блестяща точка, щеше да се свие в кълбо и да се превърне в чудовищна светлина.

Гравитационен вихър.

Думите сами изскочиха в съзнанието му и сякаш сами се повториха. Като че бяха думи на някой друг. Беше чувал, знаеше, че такива въртопи съществуват, но кой му беше говорил за тях?

Кой му беше говорил за тези въртопи? Напрягаше се да си спомни — като че това бе най-важното сега. Те бяха само легенди, от онези зловещи истории, които навигаторите си разказваха по дългите трасета в минутите на самота.

Гравитационен вихър. Чудовището на Галактиката. Капанът на времето раждаше чудовища.

И едно от тях беше този конус, който продължаваше да се вие на екрана. После се извъртя — Първият го показваше отстрани, стараше се да го ориентира поточно.

„Сега само да не покажа...“ — помисли Ферн. Събра онова, което беше останало от предишната твърдост, и бавно се обърна към двамата.

— Той смята, че е гравитационен смърч.

Почака секунда и добави:

— Това трябва да се провери! Първият също греша. Имало е такива случаи.

Не можеше да го каже по-добре. Просто, защото в съмнението все пак се прокрадваше и частица истина — една нищожна вероятност Първият да е сгрешил.

Но зеленият конус висеше там и леко се поклащаше — съвършен и зловещ. Тримата добре разбираха — точно неговото съвършенство беше страшно.

Какво трябваше да стори по-нататък? Да спре страха, да го изблъска, да намери някаква опора за всички.

— Първи! — повика Ферн.

— Слушам ви.

— Не искам да отговаряш веднага. Ако онова там... — той се забави, защото търсеше думите — ... ако онази спирала там е вярна, искам да намериш изход! Разбра ли добре, биоавтомат Първи?

— Не мога да приема задачата.

— Защо?

— Нямам данните от „Херкулан“. Запасите от енергия. За да се измени пътят, е нужна енергия.

— Сега, дявол да те вземе! Се-га! — изръмжа Ферн.

Той се пресегна към пулта, но Ноол го изпревари и включи „Херкулан“ към станцията. Чу се познатото пукане, екранът заискри и зеленият конус изчезна.

— Приех — отбеляза Първият.

— И внимавай! — повиши глас Ферн. — Този път се отнася и до теб, не само до нас! Ако се напъхаме в онази проклета фуния, и от твоите неврони няма да остане нищо!

Каза го и долови: другите двама му повярваха. Беше си върнал обичайното самообладание, все още малко привидно, но достатъчно. И нямаше да го загуби лесно.

— Сега трябва да видим... — започна Рима и спря. Ноол мълчаливо беше докоснал ръката ѝ.

Минаха минута или две, докато се обади Първият.

— Навигатор Ферн!

— Говорй!

— Имате на разположение около два часа меридианно време.

— На разположение — за какво?

— За да се освободи „Херкулан“ от притеглянето. При пълно натоварване на двигателите и рязко отклонение. Вероятност за успех петдесет и три процента.

И Първият обясни: шансът всяка минута намалява, защото „Херкулан“ слиза все по-надолу в гравитационния смерч, все по-

голямо става ускорението. Корабът и станцията имат общо енергия само за един опит.

Тримата слушаха, затаили дъх. Суровото лице на Ноол си оставаше все така непроницаемо. Рима се бе притиснала в креслото, забила пръсти в облегалките.

Ферн, присвил очи, се мъчеше да преценява думите, които изпълваха кабината.

Това беше, нищо друго. Последната възможност, която капанът на времето с насмешка им даваше. Защото можеха да се изскубнат от чудовищния вихър, но след това трябваше да умрат — без светлина и топлина, без помощта на автоматите. Една отсрочка за осъдени.

Отсрочка или не, можеха да я получат.

— Ще опитаме! Веднага! — реши Ферн.

— И какви са вашите нареждания?

— Биоавтомат Първи? Ще прехвърлиш на „Херкулан“ всички запаси от енергия, които станцията има!

Първият дори не се поколеба.

— Навигатор Ферн! Знаете, че мога да изпълня такова нареждане само ако го получа тук, в станцията! То означава да прекратя своето съществуване!

Ферн изпъшка. Вярно беше и той го знаеше. Първият не можеше да престъпи това изискване, вложено в програмата на станцията още при създаването ѝ.

— Идвам веднага.

— Чакайте! — вдигна ръка Ноол. — Ферн, ние не сме сами на кораба! — И понеже Ферн в първия миг не разбра, добави: — Трябва да решим какво ще правим... с другите трима! Там, в каютите!

Това беше нещо, което наистина трябваше да се реши. И то сега. Ноол продължи:

— Ще предупредим Карг и другия, Аргут. Те ще знаят какво предприемаме. Но жената, Диала?

Ферн се готвеше да каже нещо и спря на полудума. Беше схванал какво се крие зад въпроса.

Нямаха енергия и нямаха време. Шансовете всяка минута намаляваха. Събуждането на тази жена щеше да източи капка по капка кръвта на „Херкулан“ — неговата енергия.

Оставаше да изключат контейнера.

Мисълта мина през съзнанието на Ферн, той веднага я отхвърли. После пак се върна към нея.

Пет живота срещу един. Една сигурна смърт на жена, за която не знаеха нищо, срещу шанс за спасение.

Но какво спасение? Колко щяха да живеят те самите, след като се измъкнеха от смерча? И след като бяха убили един човек?

Ноол пръв излезе от мълчанието.

— Биоавтомат! — Той погледна екрана. — Пресметни разхода на енергия за контейнер три! Бързо!

На екрана се заредиха числа, две от тях се увеличиха и изскочиха напред. Сега поне беше ясно — жената можеше да живее, но шансовете им намаляваха.

„До стената сме!“ — помисли Ферн. Той за себе си не можеше да си представи как ще отиде и ще изключи контейнера, как с пълно съзнание ще убие една спяща леден сън жена. Не можеше, а и едва ли някой от другите двама можеха!

И внезапно с кристална яснота разбра — миналото се връщаше и си отмъщаваше! Те бяха сега в същото положение, в което се беше озовал Карг — там, на оная дива напукана планетка! Това, че сега щяха да бъдат трима, не изменяше нещата.

— Ние сме до стената! — чу Ферн собствената си мисъл. Беше я казал Ноол. — Рима?

Рима гледаше втренчено числата на екрана.

Ноол вдигна рамене.

— Е? Тогава вие бързайте за станцията... Не! — поправи се той. — Нека бъдем тримата, когато говорим с Карг и Аргут! Само няколко думи, няма да се бавим!

Ферн извади скафандъра си и започна да го облича, а Ноол набра едно число на пулта.

На синкавия екран се появи каютата с Карг. Отначало беше подалеч, после образът приближи. Карг изви глава и ги погледна.

— Навигатор Карг, ние сме! — каза Ноол. — Искаме само да ви предупредим! Ускорението на „Херкулан“ се увеличава и ще се увеличи още. Трябва да излезем от едно... от едно сериозно затруднение. Но ще се постарая да го направим. Молим ви, бъдете спокоен!

— А какво друго ми остава? — усмихна се с ъгъла на устните си Карг.

— Ще се погрижим за вас. И за всички.

Карг се помести по-близо до екрана.

— О, не пътувам сам за Антей-три, така ли?

Ноол размени един поглед с Ферн.

— Не сте сам. Не е разрешено да го знаете, но сега е все едно. Пренасяме... е, като вас... още един навигатор. Аргут. И една жена. Диала.

— Диала?

Реакцията беше мигновена и неочаквана. Карг се надигна от изненада.

— Диала?

Ферн и Ноол се стъписаха от вика му и изненадата по лицето на Карг преля в недоверие.

— Ще я видя ли? Или вие отново...

— Истина е! — изпревари го Ферн. И запитва, макар да беше вече разбрал: — Тя ли е жената, която е искала да дойде с вас?

— Да. Кога ще я видя?

— След... като извършим опита.

Той почувствува как в отговора се провря една изменническа нотка. Карг го изгледа с подозрение.

— Какво криете? Жива ли е? Имам право поне това да зная?

— Жива е — отвърна Ноол. — И наистина е добре всичко да знаете!

Няколко думи бяха достатъчни, за да обясни — Карг беше опитен навигатор.

— Смятаме, че ще се измъкнем — завърши Ноол. — Ако побързаме.

Карг продължаваше да ги гледа. Вдигна ръка и потри белега. Беше прекалено опитен, за да не съзре истината.

— Ще се измъкнем. И после?

— После ще търсим някакъв изход — каза Ферн.

И веднага се прокле за тази дума „някакъв“. Беше отговор, на който сам не повярва. Карг се отдръпна от стереоекрана.

— Вижте... аз не моля за нищо. Човек в моето положение не може да моли за нищо. Но ако ще умрем... сега или после... то какво

значение има за вас да ни подарите малко време? По-лесно ще бъде... да си отидем заедно.

— Энергията... — започна Ноол и спря.

„Шансовете! — помисли Ферн. — И без това са малки! По дяволите!“

Потърси думи да обясни, да убеди този мъж, който го гледаше със скрито отчаяние от стереоекрана, и неочаквано за себе си каза:

— Ще я събудим, Карг!

Така трябваше. После можеше да става каквото ще! По лицето на Карг все още недоверието се бореше с надеждата. Ноол се раздвижи.

— Аз ще дойда да ви взема, Карг!

Протегна ръка и изключи екрана. Тишината увисна в кабината. Чуваше се само тихо монотонно бръмчене — някъде в дебрите на командния пулт.

Ноол вдигна рамене, бръчиците около очите му се свиха.

— Добре. Ще отида с него. А вие поговорете с другия, с Аргут! Той трябва да остане в каютата си.

Заобиколи креслото, вратата на кабината се плъзна в квадратната си рамка и се отвори. Той пристъпи към изхода и бавно каза:

— Така е. Добре беше, не се тревожете, Ферн! Човек може да излезе от своето нещастие само ако е готов да се пожертва за друго! Това поне съм научил в живота си.

Излезе и вратата се закри зад гърба му.

— Първи! Пригответи се да ме вземеш на станцията! — повика Ферн. Той беше навлякъл скафандъра и по навик го оглеждаше, когато Рима включи на стереоекрана каютата на Аргут.

Там беше леглото, малкото кресло, масата. В дъното се виждаше тъмният правоъгълник — отворът на вратата.

Аргут беше изчезнал.

— Няма го! Ферн!

При тревожния вик на Рима Ферн трепна и с две крачки беше до екрана.

Каятата беше празна. Полуотворената врата говореше сама за себе си.

— Открил е шифъра и е избягал! — каза бързо Ферн. — Предупреди веднага Ноол!

— Биоавтомат! Тревога!

Рима постави ръка върху мигащите светлини на селекторите. В кабината се чу ехото на пустите коридори — биоавтоматът обявяваше тревогата.

— Ноол! Слушаш ли, Ноол?

Никакъв отговор.

— Ноол! — повтори Рима. — Слушаш ли? Аргут е избягал!

Отново нищо. Ферн изгърва едно проклятие и трескаво се мъчеше да прецени положението.

Ноол трябваше да се обади, където и да беше. Навярно бе в каютата при Карг или двамата вече се отправяха към залата с контейнерите. Защо не отговаряше?

— Нямам връзка със сектор втори! — каза биоавтоматът от пулта. — Издирвам причината.

Сектор втори беше залата с контейнерите и коридорите към нея. Ако Ноол и Карг бяха там, те наистина не можеха да се обадят.

Ферн доближи до екрана.

— Аргут! Къде си, Аргут?

Беше безсмислено. Аргут не беше избягал, за да дойде сега и да каже: ето ме, ще се върна, всичко оставям на вас! И най-лошото беше, че не можеха да предвидят намеренията му.

— Въръжен ли е?

— Не зная — поклати глава Рима.

— А моят бластер... той къде е?

— Ноол държеше всичко в каютата си.

Това поне беше добре. Какво можеше да стори Аргут? Да се нахвърли с голи ръце срещу тях? За себе си беше сигурен, другите двама щяха да се справят. Рима зад бронираната врата на кабината беше в безопасност.

А той не биваше да стои повече тук, всяка минута приближаваше гибелта. Още не чувствуваха много тежко ускорението, привикналите им мускули се справяха, но скоро всяка крачка щеше да им струва все повече усилия, всяко движение щеше да е мъка. Два часа, беше казал Първият. Вече бяха по-малко.

Трябваше да се добере до товарния люк и да излезе. Там бяха ескалаторите и външните коридори, в които почти липсваше въздух, и със скафандъра той имаше преимущества пред Аргут. Значи можеше да го срещне единствено във втория сектор, около каютите и залата с контейнерите.

Аргут засега е по-малката опасност, реши Ферн. Главното е да прехвърли на „Херкулан“ запасите от енергия на станцията.

— Страх ме е, Ферн! — прошепна Рима, като гледаше пулта. — Той... не зная, но той е готов на всичко!

— Нямаме друг изход.

Някъде дълбоко у него се промъкна чувството, че греши, като я оставя сама, но той веднага го отхвърли. Сега всяко колебание беше фатално. Минутите течаха неумолимо.

— Ще поддържам връзка — увери я Ферн. — А ти се опитай да откриеш Ноол!

Наложи шлема, провери прожекторите и тихо запитва Първия дали скафандърът е в ред. След това биоавтоматът от пулта му отвори кабината.

В дъното на коридора светеше голям рубиненочервен квадрат и гласът на биоавтомата повтаряше:

— Тревога! Ноол, слушате ли ме, Ноол?

„Много енергия губим!“ — помисли Ферн. Сега даже оскъдната светлина, която идваше от стените, му изглеждаше разточителство. Вървеше бързо, по котешки предпазливо, вслушваше се в шума от есалоновите си подметки и се мъчеше да долови всеки друг шум, който би се появил.

Знаеше къде е каютата на Ноол, само щеше да се отбие и да прибере бластера си. Лошото бе, че и Аргут очевидно имаше опит като навигатор — и то добър! — иначе не би успял да разгадае шифъра на каютата си. И можеше да се появи на най-неочаквано място.

— Първи! — каза Ферн в шлема си. — Има опасност за мен. От един мъж. Трябва да внимаваш и да ме предупредиш навреме, разбираш ли?

— Разбрах.

Очите на шлема трепнаха и от гласа на Първия Ферн се почувствува по-сигурен. Но тези коридори пред него му бяха чужди —

зад всеки завой можеше да го дебне онзи озверен, почти загубил разума си Аргут.

Тук, коридорът вляво. Той отмина още един ярко светещ квадрат за тревога, притисна се до вътрешната стена на завоя и бавно се промъкна напред.

Следващият коридор беше тъмен, започваше секторът, в който връзката бе прекъсната. По него надлъж бяха наредени каютите, но той още не ги виждаше къде са. Квадратите на вратите им се разтапяха в полумрака.

— Рима! — повика той. — Сигурна ли си? Коя поред е каютата на Ноол?

— Третата.

Той се поколеба за миг, после посегна към малкото табло на скафандъра и пусна два от прожекторите. Светлината бликна в тесен силен поток, стените на коридора я отразиха.

В същата част от секундата Ферн се хвърли на пода, угаси прожекторите и притихна.

Каятата на Ноол зееше с отворена врата.

Не последва нищо. Коридорът отново потъна в сумрака.

Ферн се опря на дланите си и бавно започна да пълзи назад. Извъртя глава и се послуша. После размърда устни.

— Първи! Има ли някой там?

— Не — отговори Първият и уточни: — Докъдето мога да установя.

Допълнението беше подозрително, но Ферн въпреки това се надигна бавно.

Сега Аргут беше въоръжен. Ферн вече не се съмняваше и не вложеше да си позволи нито едно непредпазливо движение. Беше прекалено достъпна мишена. Как онзи беше успял да се вмъкне в каютата на Ноол, беше неизвестно, но беше станало. Дяволската енергия и пресметливост на хората, завладени от една-единствена мания, му бяха познати.

А може би сам Ноол беше идвал и оставил каютата си така?

Той веднага отхвърли това предположение. Къде бяха Ноол и Карг?

Боеше се даже да помисли, че с тях може да е свършено. Че те сега лежат в онази каюта, свлекли се покрай креслата или масата — там, където ги е настигнал ослепителният лъч, в обгорени и разкъсани навигаторски комбинезони и с очи, в които бавно застива нищото.

И все пак го помисли. Изтегли се още малко назад и побягна ловко покрай стената. После спря, както му се струваше, закрит зад завоя, и каза бързо:

— Рима! Каютата на Ноол е отворена!

— Какво!

— Отворена е! Аргут е въоръжен!

Чу се един отчаян вик.

— Ферн! Къде е Ноол?

— Не е тук. Рима!

Тя не отговори.

— Съвземи се, Рима! Сега имаме нужда от теб. Няма да напускаш кабината!

— Ферн! — чу се накъсаният глас на Рима. — Ферн... кажи ми... моля те, Ферн...

— Не го виждам! — повтори Ферн. — Аз ще...

И изведнъж го завладя див пристъп на злоба. Един побъркан от ненавист, когото не бяха разгадали навреме, ги беше надхитрил, владееше положението и ги тласкаше към гибел — тях всичките, които се бореха и за него. Караше ги да се притискат о стените, да пълзят и бягат като обезумели плъхове!

Не.

— Аргут! — изрева Ферн. — Хвърли бластера! Аз идвам!

Той натисна с юмрук клавишите на прожекторите и тръгна.

Тъмнината пред него се раздра като завеса, всяка извивка на коридора стана видима.

— Идвам! Хвърли бластера, Аргут!

Ускори крачките си, почти тичаше. Вратите на каютите бяха пред него. Първата, втората... отворената врата на третата!

Втурна се в нея, без да мисли, сигурен, че в следващия миг няма да чувства вече нищо, че последното, което ще види, е сблъсъкът на светлина със светлина.

И спря. Стоеше прав, размахал гневно ръце, като се мъчеше да се опомни.

Каютата беше пуста.

Беше взел реванш срещу страха, но с нищо не бе помогнал никому. Ноол и Карг бяха някъде другаде, Аргут беше някъде другаде, готвещ се неизвестно за какво.

Минаха десетина секунди докато отново оцени положението.

— Рима! — повика я дрезгаво Ферн. — Рима!

— Да! Какво стана?

Тя вече се беше съвзела.

— Тук няма никой. Ноол е жив, сигурен съм!

Прозвуча убедително, просто затова, защото сам го повярва.

После излезе и тръгна по коридора.

Тежеше, ускорението вече тежеше чувствително. А в гонитбата с Аргут той почти беше забравил надвисналата гибел, смерчът, който бавно и неотвратимо ги поглъщаше. Шансовете намаляваха. Всяка минута можеше да е съдбоносната — онази, която ще тегли невидимата черта да или не.

Трябваше да отиде в станцията. И трябваше да открие Ноол и Карг.

Имаше едно-единствено място, където можеха да бъдат. Залата с контейнерите.

Даже малко се учуди, че не чувствава страх, когато се затича по коридора към залата. Мускулите се напрягаха повече от обичайното — той го усети подсъзнателно, но не забави крачките си. Тъмнината бягаше пред него, ехото от стъпките кънтеше зад гърба му.

Стигна задъхан и се взря удивен. Там, на мястото, където трябваше да е малкото табло за отваряне на залата, чернееше дълбока рана в стената. Разкъсаните ѝ краища още леко димяха.

Вратата беше блокирана, това беше ясно. Но какво ставаше оттатък?

Ферн се хвърли върху тъмния квадрат и го заудря, с всичка сила. После спря и се послуша.

Отначало нямаше нищо, след това изведнъж се чу звук. Някой чукаше отвътре. Един път, пауза, два пъти, по-голяма пауза, три пъти.

— Живи са! — извика Ферн. — Рима, живи са! Тук, в залата с контейнерите!

Една отчаяна въздишка на облекчение беше отговорът.

Само с няколко думи Ферн се опита да обясни онова, което според него се бе случило. Ноол, Карг и жената — Диала — бяха вътре. Аргут ги беше открил, но не бе могъл да влезе. И навярно дяволски бе бързал, защото се беше задоволил единствено с това да изгори до дъно таблото. Сега тримата, затворени вътре, чакаха някой да се справи с бронирания квадрат. При друг случай не би било трудно, но нямаха връзка, понеже Аргут ги беше изпреварил. Последователно, с маниакална хитрост, той беше открил биоавтомата на втория сектор и го бе унищожил.

Редът на събитията можеше да не е такъв, но това нямаше значение. Най-важното беше, че тримата са живи. Той го повтори и потрети, сякаш за да се увери сам докрай.

Повече нямаше колебание. Аргут можеше да блуждае където си иска по кораба или да дебне някъде своите миражи. От всички на „Херкулан“ само той, Ферн, беше в опасност. Рима и тримата при контейнерите бяха недосегаеми.

Нито минута бавене — трябваше отдавна да бъде в станцията!

— Слизам към товарния трюм! — заяви Ферн.

Тръгна по коридора бавно, като с ъгъла на очите си следеше завоите. После забърза, слезе по плетеницата от мъртви ескалатори и приближи трюма. Вече не чуваше никакви шумове — значи тук почти напълно липсваше въздух. В тези коридори Аргут не можеше да проникне. Макар че все още беше нащрек, тази мисъл го изпълни с увереност.

Вратата на трюма се раздвижи тромаво, отвори се и той пристъпи по дебелия слой скреж. Светлината от прожекторите лудо се блъсна в пода и високия таван, отвори издатините на платформата за танкетки всъдеходи и тъмната пътечка от неговите ботуши. Ферн мина по нея, набра сигнала за отваряне на шлюза и каза:

— Рима, чуваш ли ме? Излизам.

Ако не се смяташе това, че Първият предвидливо бе намалил всички светлини в станцията, нищо друго не се беше променило. Зеницата на Първия отбеляза със свиване неговото идване и без да изчака да свали шлема, го осведоми:

— Навигатор Ферн, ускорението на станцията се увеличава!

Беше излишно да му го казва. Краката му вече с усилие се отлепваха от пода, чуваше в ушите си биенето на собствения си пулс. Така, както преценяваше, сега едва ли имаха повече от тридесет процента шанс за успех, а може би беше и по-малко. Но нямаше желание да пита.

— Е-е... — промърмори Ферн — щом искаше да съм тук, тук съм! Дай връзка с „Херкулан“!

Подпря се на креслото, без да сяда, и бързо огледа пулта. Да, ускорението растеше все по-отчетливо.

— Имате връзката! — обади се Първият.

На стереоекрана, доста замъглено, изплува лицето на Рима.

— Все още нищо! — каза тя. Седеше като застинала и ферн разбра: не искаше да прави ненужни движения.

— Пригответи „Херкулан“! Ще прехвърлим запасите!

Тя даде някакво нареждане на биоавтоматите, което Ферн не чу, после го погледна и измъчено се усмихна.

— Мисля, че сме готови, Ферн!

Ферн се облегна с две ръце на креслото. Не трябваше да сяда и да се отпуска, после щеше да е безумно трудно да се изправи.

— Първи! Нареждам: пригответи се...

Оттатък, в кабината на „Херкулан“, нещо се случи. Лицето на Рима се изопна, косите и очи се разшириха от уплаха.

— Ферн! — извика тя. — Аргут... той...

— Какво!

— Открил е биоавтомата на третия сектор! Двигателите!

Двигателите! Думата го порази, завари го неподготвен.

Това не беше предвидил! Чудеше се къде е изчезнал Аргут, подхождаше към него с мерките на разума. И беше сбъркал. Ненавистта на Аргут беше избрала друг удар.

Щеше да парализира кораба.

Отвори уста, но не каза нищо. Бяха осъдени на смърт. След всичко, което бяха направили.

Ужасените очи на Рима се впиха в него, устните ѝ шепнеха нещо, но какво — не се чуваше.

— Свържи ме... там! — каза Ферн.

Рима само протегна ръка. На екрана се появи Аргут.

Навярно биоавтоматът го гледаше съвсем отблизо, защото на светлата полусфера се изряза лицето: сините, преливащи от тържествуваща омраза очи, брадясалите страни, ъгловатото чело, по което оскъдната светлина хвърляше не отблясъци, а сенки.

— Аргут!

Лицето противно се ухили. В очите играеха пламъчета.

— ...Опитай се да разбереш! — Ферн вложи цялата си воля в гласа. — Ако убиеш биоавтомата, ще загинем! Всички! И ти, и ние! Разбери!

— Чуде-сно! Чуде-сно разбирам! — проточи Аргут и се изсмя хрипкаво. — Само че няма да успеете. Никъде няма да ме захвърлите! Никакъв Антей-трети! Никакъв!

После изведнъж като че някой изтри смеха от лицето му. То се изкриви в гнуслива гримаса.

— Лъжци! Мръсни лъжци! Най-последете сте в ръцете ми!

Той се изтегли малко назад, вече се виждаха раменете му.

— Почакай! Почакай за бога! Ар...

Един изпепеляващ блясък изтри лицето. Екранът се заля от огиеночерен порой, който замръзна, напука се и изсивя.

— Рима!

Екранът се нарязва от дълги ленти и в тях, разкривено и насечено, беше лицето на Рима. Две очи, част от устните, косата.

Устните се движеха. После изведнъж всичко изчезна.

Краят. Това беше краят.

Без да мисли, Ферн заобиколи креслото и се отпусна. Не искаше нищо, нямаше нужда да прави каквото и да било. Просто щеше да седи така и да чака. Загуби и това беше всичко. Без двигателите на „Хуркален“ те бяха обречени. Единственото му желание беше да няма болка, да мине спокойно оттатък. Какво?

Първият казваше нещо.

Той с мъка събра думите и проумя смисъла. Първият питаше дали трябва да прехвърли цялата енергия, дали е нужно да остави резерви за катапулта.

Катапултът? Гравитонният кондензатор — това беше оръжието на станцията. Уредбата, която можеше да даде рязък удар в пространството, да отхвърли всеки нападател. Беше помислил по-рано

за нея, когато за пръв път разговаряше с Ноол и търсеше как да избяга от „Херкулан“.

Главата му бучеше, очите се наливаха с кръв. Идваше. Онова, неизвестното и сигурно спокойствие идваше.

Катапултът? Една мисъл с мъка си проби път в помътеното съзнание. Станцията имаше още енергия... достатъчна за катапулта... можеше да тласне „Херкулан“... да се опита да го извади от смерча... станцията също щеше да отскочи... но можеше да опита. Там, на „Херкулан“ бяха живи пет души, които... Какво беше казал Ноол? „Човек е способен да излезе от своето нещастие...“

— Първи!... Събери цялата енергия в катапулта!

„... само ако е готов да се пожертва за другиго.“

Той не знаеше дали говори, или само мисли, че говори, защото не се чуваше. Сякаш като през дебел пласт вода до него стигна:

— Приех...

— Прицел в „Херкулан“...

Едно усилие още, едно малко усилие! Там бяха живи пет, души...

— ...приех.

— Удар!

И повече нямаше нищо. Само безкрайно падане, което също се изгуби.

Когато се свести в една от каютите на пътническия кораб „Мегамар“, Ферн дълго лежа и от време на време отново потъваше в безпамятен сън. Оставяха го на спокойствие. „Мегамар“ беше открил станцията по сигналите за помощ, излъчвани от един от биоавтоматите, беше се отклонил от пътя и бе прибрал полумъртвия навигатор.

По-късно, в Базата, когато се съвзе достатъчно, Ферн започна да разказва. Връщаше се, повтаряше, припомняше си.

И му вярваха, и не. Всичко можеше да е бълнуване на изпаднал в кома навигатор, когото бяха обявили за изчезнал. И навярно беше така. Но защо за повече от седем меридианни месеца не бе загинал? Това оставаше неясно и доста неубедително се обясняваше с изключителните възможности на човешкия организъм.

Първият не можеше да бъде разпитан. Някакъв силен удар го бе засегнал така, че бе поразил паметта му. Отделни откъслечи в безсмисленото му бърборене създаваха подозрение, че нещо от това, което Ферн разказва, е истина, но то не можеше да се докаже.

Направиха справка за „Херкулан“. В един от най-старите регистри намериха само името и нищо за екипажа. Вярно, съществувал бе такъв кораб, но Ферн би могъл да чуе името отнякъде. И после, дори сега се срещаха кораби с подобни имена.

От историята се заинтересуваха двама астрофизици от Базата и даже теоретично обосноваха капана навремето, като се позоваха на изчезването на Сендер с „Карион“, както и на още едно твърде загадъчно изчезване. Единият от астрофизиците изчисли енергията, необходима за излизане от капана, и изказа хипотезата, че тласъкът от катапулта е извадил станцията както от гравитационния вихър, така и от капана, но щастливата случайност е била само за станцията, а „Херкулан“ се е оказал в неблагоприятна посока. Само че тази хипотеза беше толкова нереална, че астрофизиците дори не я включиха в доклада си.

И постепенно историята... не, не се забрави, остана да се разказва в Базата. Украсяваше се с измислици, намесваха се и други действащи лица, някои си приписваха заслуги за спасяването на Ферн, което му беше безкрайно неприятно.

Така че Ферн по едно време предпочете да замълчи. Почина си в Базата, после пое пак курсовете по трасето Вега-Орион. С друга станция и друг Първи биоавтомат.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.